

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 244

11 ARALIK 1979 7.5 LİRA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Güney Kore Planı



15\$

POSTA

Gençliğin antifaşist birliği için

GÜNEŞ BARIŞ

Ülkemiz, sınıf savaşı açışın-
jan, demokratik, anti-faşist gö-
revlerin öne çıktığı bir dönem
yaşıyor. Özellikle içinde bulun-
duğumuz günlerde, Demirel hükü-
metinin program olarak ileri
sürdükleri, turmanışı başdöndürü-
cü hıza erişen faşist terör, devlet
içindeki gizli faşist odağın adım
adım yeni mevzileri ele alış,
işyerlerinde, mahallelerde, okul-
larda ilerici kitlelere karşı giriş-
len saldırılar, sıkayönetim aracı-
lığıyla sürdürülen yasal dayanak-
ları çoğu zaman olmayan baskı
işlemleri; gerek yaşadığımız gün-
leri karartmakta, gerekse ileriki
günlerde tekeci büyük burjuvazi-
nin istemleri doğrultusunda fa-
şist bir dönem özelemlerinin ka-
bardığının ipuçlarını vermekte-
dir.

Demokratik görevlerin, anti-
faşist çalışmaların öne çıkması
işte böylesi bir ortamda daha da
önem kazanmaktadır. Bu yönde
demokrasi güçlerinin, birlikte
atacakları adımların, oluştura-
cakları güç birliklerinin önemi
ve zamana karşı sürdürülen bir
yarış biçiminde ele alınması
gerekli de üzerinde uzun sözleri
gerekirtmez açıklıktadır.

Ne var ki bu, kolaylıkla böy-
le olamamaktadır. Dünyanın di-
ğer ülkelerinde somutlanmış de-
neyler, yeniden keşfedilmesine

tartışılmakta, kardeş işçi sınıfı
partilerinin bu yönde geçirdikle-
ri veya geçirmekte oldukları de-
neyler gözönüne alınmaksızın
asıl yapılması gerekenin yerine,
yani faşizme karşı mücadeleyle
örgütlemek ve yükseltmek yerine
çoğunlukla bilime dayalı olma-
yışın, tartışmalar ısrarla öne çıkı-
rılmaktadır. Tartışma, daha doğ-
rusu, aynı mücadele saflarında
birleşen veya toplanan güçlerin
ideolojik mücadelesi, verilen sa-
vaşın, oluşturulan veya oluşma-
sına çalışılan birlik ve cephe-
nin başarısının da öncelikli temeli-
dir. Ancak bu ideolojik mücade-
lenin, verilen anti-faşist mücade-
leye, genelde sınıf savaşına olan
katkısıdır önem taşıyan. Bunun
tersi olarak kimi durumları tam
kavrayamamaktan gelen dayat-
malar da, öne düşülen "koşul-
lar"da içine düşülen sekterlik,
ideolojik mücadele olarak ele
alınmaz; böyle görülmesi de
en azından bir o kadar zararlı-
dır.

Ülkemizde kavram kargaşa-
sına izin verilmeden görülmesi
gerekli iki önemli görev vardır.
Bunlardan birincisi bilimsel sosy-
yalist güçlerin birliği, ikincisi de
demokratik, anti-faşist güçlerin
olusturacakları birliktir. Böyle-
sine bir birlik içinde tüm ilerici,
demokrat, bilimsel sosyalist güç-
ler, gruplar ve kişiler yer almak

durumundadır; bunun gerçekleş-
mesi için çalışmak bir görevdir.
Birliğin başarı şansının artması
elbette bilimsel sosyalist birliğin
sağlanmasından geçer. Ve birli-
ğin oluşması yalnızca üst düzey-
de yürütülen çalışmalara bırakıl-
maz, tam tersine yerel düzeyde,
birimlerde eylem birliklerinin
kurulması bu oluşumu hem hız-
landırır, hem de yaşama geçme-
sini kolaylaştırır. Bunlar en ge-
nel doğrulardır. Ancak bunların
zamanlamasında düşülen yanılgı-
lar ve tümünün gerçekleşmesi
için beklemek, hele üst düzeyde-
ki çalışmalar ısrarla diğerinin
önüne koymak önemli yanlışları
içerir.

Yaşamın her alanında önde
duran bu görevlerin başlanması
için çalışmak asıldır. Özellikle,
gençliğin sayıca önemli boyut-
larda olduğu ülkemizde, faşiz-
min boy hedefi olarak aldığı
gençlik içinde bu görevlerin sağ-
lanması da yaşamsal değerdedir.
Bu amaçla gençliğin anti-faşist
birliğini yaratmak için dört
gençlik örgütünün (Genç Öncü,
İGD, SGB, DDDK) oluşturulmuş
olduğu çekirdek de içinde bu-
lduğumuz dönem için, ülke-
mit için büyük önem taşımakta-
dır.

Öğrenci gençliğin akademik,
demokratik sorunları doğrultu-
sunda başlatılan ve ortak bildi-

ri, ortak mitingle sürdürülen bu
çalışmadan, SGB "merkezi siya-
sal birlik" sağlanmadığı gerek-
çesiyle çekilmiştir. "Gerekçesi-
ni" güçlendirmek için ileri sürdü-
ğü nedenler de ilginçtir: Bunlar,
"siyasi çizgilerin demokratik iş-
birliği politikaları aynı aynı uyum
içinde olmadığı sürece", gençlik
örgütlerinin oluşturacakları işbir-
liklerinin yaşamasının "esyannın
tabiatına aykırı" görülmesidir.
Dahası da bu tür işbirliklerinin,
"birlik ve işbirliği kavramlarını
yoğlaştırılmaktan öteye" misyon-
ları olmayacağı anlayışıdır.

Oysa anti-faşist mücadele saf-
larına katılmak isteyen geniş
gençlik yığınları, işyerlerinde,
mahallelerde, okullarda birlikte
elele verilecek mücadele için her
zamankinden daha çok hazırdır,
daha öte de bunun başlanması
için gençlik örgütlerini de göreve
çağırılmaktadır.

Gerçekleştirilen Bursa ortak
miting ve bildiri eylemleri de
bunun bir kez daha kanıtlanma-
sı olmuştur. Özellikle miting
sırasında örgüt tabanlarının gös-
terdikleri titizlik, mitingün di-
şiplininin diğer gençlik yığınları
içinde yarattığı olumlu etki dört
örgütçe oluşturulan anti-faşist
çekişim geliştirilmesi görevini

gündeme getirmiştir. Bu görev,
gerek ortak çalışmaların geliştiri-
lmesi, gerekse diğer gençlik ör-
gütlerinin de gençliğin anti-fa-
şist eylem birliğine çekilmesi
olarak durmaktadır.

SGB, bunları gözardı ederek,
sözlerini doğrulamak için or-
tak biçimde yapılmayan toplan-
larda görülen zaafı bu dört
örgütün yaptığı çalışmalarla ka-
nıtlamakta, o eylemlerde görü-
len aksaklıkları bu eylem birliği-
ne de yüklemektedir.

SGB, bu çekirdek çevresinde,
tabanda yürütülen ve geliştirile-
cek olan çalışmalar "güncel, ka-
lıcılıktan uzak" biçimde görmek-
te, eylem birliğinin aynı zaman-
da birimlerde yükselmesini göz-
ardı etmektedir.

SGB, gençlik içinde politik
çalışmayı öne çıkaran örgütlerin,
çalışmalarını kaba biçimlerle
"parti taklitçiliği" olarak kavra-
makta gençlik örgütlerine düşen
özgün görevleri gözardı edebil-
mektedir. Oysa oluşturulan bu
çekişim "Merkezi siyasi bir-
lik" in bir "taktik" aracı olarak
değerlendirmek çok tehlikelidir.

SGB'nin yaklaşımı en genelde
"ya hep ya hiç" anlayışından
temellenmekte, sonucunda genç-
liğin somut, güncel istemlerine
surt çevirmesini getirebilmekte-
dir. Hatta Genç Öncü'nün kapa-
tılmasını protesto eden bir ortak
metne Ankara'da imza atama
gibi anlamsız ve tehlikeli nokta-
lara götürmektedir.

Elbette, SGB'nin haklı
olduğu bir konu vardır: Politik
birliğin ertelenmez görev oluşu.
Bu görevin başarılması için su ya
da bu biçimde, "önce demokra-
tik, sonra...", "önce ortak iş-
ler..." türünde getirilen oyalama-
ların aşılması günceldir. Bu göre-
vin, yani sınıf mücadelesinin ge-
rektirdiği birliğin gerçekleşmesi
için, sınıf mücadelesi, önümüze
oyalamaların aşılmasını koyarsa
o da yapılacaktır. Ancak içinde
bulduğumuz günler bu görevi
değil, gençlik içinde iş ve güç-
birliğinin geliştirilmesi, bir-
rim birim antifaşist mücadele
birliklerinin oluşturulması göre-
vini getirmektedir. Bu görevlerin
başlanması öncelikle bilimsel
sosyalist platformdaki gençlik
örgütlerine ve tüm ilerici demok-
rat gençlere, örgütlere düşmekte-
dir.

Attağımız adımları küçümse-
yemeyiz. Görevimiz adımlarımızı
kalıcılaştırmak, geliştirmek, güç-
lendirmek ve özellikle oyalama-
lığe düşülmesinin önüne geçmek-
tir.

ANGOLA KURTULUŞUN 3. YILINI KUTLUYOR

Angola halkı, Portekiz sö-
mürgeciliğinden kurtularak ba-
ğımsızlığını elde etmesinin
üçüncü yılını 11 Aralık'ta kut-
luyor. Angola halkı, kurtuluşu-
nun üçüncü yılını, MPLA-İşçi
Partisi'nin önderliğinde, ülkeyi
en kısa sürede yeniden kurma,
sömürgecilik mirasını ortadan
kaldırma ve sosyalist gelişme
yolunun temellerini örme sava-
şının heyecanı ve kararlılığıyla
kutluyor.

Angola ekonomisinde son
yıllarda çok önemli köklü dö-
nümler gerçekleştirildi. Baş-
lıca ekonomik sektörlerin dev-
letçe denetimi sağlandı. Ban-
kalar, ulaşım, ağır ve hafif sa-
nayi, balıkçılık şirketleri ve
kahve plantasyonları devlet-
leştirildi. Planlama ilkesi tüm
ulusal ekonomiye uygulanma-
ya başladı.

Angola'nın yeniden kurulu-
şu ve bağımsız, sosyalizme
yönelen bir ekonomik sistemin
inşası da, tipki silahlı kurtuluş
mücadelesi gibi, Sovyetler Bir-
liği, Küba ve diğer sosyalist ül-
kelerin aktif desteğiyle sürdü-
rülüyor. Portekiz'de Nisan dev-
riminden sonra hızlanan Ango-
la halkının kurtuluş savaşı, em-
peryalizmin güdümündeki sahte
"kurtuluş" örgütlerinin silahlı
saldırılarına karşı gelişmiş ve

onları bozguna uğratarak zafe-
re ulaşmıştı. FNLA ve UNITA
gibi CIA güdümlü bu örgütlerin
yıkıcı faaliyetleri, gerici Pekin
yönetiminin de aktif desteğiyle
sürdürülmüştü. Angola halkı-
nın kurtuluşu, bütün Afrika kı-
tasında sömürgeciliğin temelle-
rini sarstığı gibi, kıtanın güne-
yindeki ırkçı-faşist rejimlere
karşı savaşı da güçlendirdi.

Fotoğraflarda, sırasıyla,
işçilerin, öğrencilerin, kitle ör-
gütleri üyelerinin katıldığı kah-
ve toplama kampanyalarına ka-
tılan gönüllüler: bir balıkçı alle-
si ve başkent Luanda'da özgür
Angola'nın gençleri görülüyor.

YURUYUŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. adına NİHAT SARGIN © Genel
Yayın Yönetmeni: Zeki KILIC © Yazı İşleri Müdürü: Neset KOCA-
BİYOĞLU © Teknik Sekreter: Bulant ARTANLI © Yönetimi Büro-
nu: Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 45 81 © İstanbul Büro-
su: Piyerloti Cad. 21/1 Cemberlitas - İSTANBUL Tel: 26 35 67 © Avru-
pa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wisar - 1040 Bruxelles -
BELÇİKA, Tel: 230 34 72 © İlan Kosulları: Arka kapakrenkli 22.500
TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000 TL., İc sayfa lar sütun sağtım
80 TL., Yayın İlanları % 50 İndirimi © Baskı: Daily News Web
Ofset Testisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300.- TL., altı aylık 150.- TL. ● Avrupa:
Yıllık 60 DM, altı aylık 30 DM, ● Amerika: Yıllık 2000.- TL., altı ay-
lık 1000.- TL. ● Avustralya-Japonya: Yıllık 2500 TL., altı aylık
1250 TL.

● Ödeme adresi: TÜRKİYE: YURUYUŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ
100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164637-75
BRUXELLES-BELÇİKA



Görevlerin birliği

YURUYUŞ

Türkiye'de MHP destekli AP hükümetinin işbaşına gelmesi, emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizminin ülkemiz ve bölgemiz üzerindeki baskı, egemenlik girişimlerinin yeni bir döneme girişini haber veriyor. Bu yeni dönem, emperyalizmin dünya politikasındaki tercihlerinde oluşan son gelişmelerden bağımsız değildir.

ABD emperyalizmi ve onun egemenliğindeki emperyalist askeri-politik blokların yöneticileri başlangıçta yumuşama sürecinin kaçınılmaz sonuçlarını doğal olarak görememişler ve bu süreci, uluslararası gerginlik konularında sıradan, gelip-geçici bir "yumuşama" olarak kavramışlardır. Bu nedenle emperyalist merkezler, yumuşama sürecini uluslararası statüko üzerinde bir çalışma biçimi, hatta onu süreklileştirmenin bir yolu olarak tanımlamaya çalışmışlar; en önemlisi de, yumuşama sürecinin, emperyalizmin "stratejik üstünlüğü" kavramının temelini oluşturan askeri gerginlik ve silahlanma yarış politikası alanında etkisini göstermesini kesinlikle gündem dışında tutmaya yöneltmişlerdir.

Ne var ki yumuşama süreci, kaçınılmaz olarak, kapitalist dünyada demokratik, antiemperyalist hareketin başarılarını hızlandıran bir dış etken olarak rol oynamaya başlamış; Yunanistan, Portekiz, İspanya ve daha sonra Afganistan ve İran'da gerici-faşist rejimlerin çöküşü, Afrika ve Güneydoğu Asya'da ulusal kurtuluş hareketlerinin ilerlemeleri bu ortamda gerçekleşmiştir. Öte yandan dünya sosyalizminin konularının pekişmesi, varolan sosyalizmle ulusal kurtuluş hareketleri ve demokratik hareketler arasındaki ittifakın sağlanması egemen eğilim olarak ortaya çıkmıştır.

Dahası, başlangıçta sadece politik ilişkileri kapsamına alarak gelişen yumuşama süreci, Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin yorulmak bilmez çabaları sonucunda, emperyalizmin "kuvvet" politikasını artık tarihe karıştıracak biçimde, silahsızlanma yolunda somut adımlar atılmasını zorlayarak askeri yumuşamanın da kapısına dayanmıştır. SALT-1 ve SALT-2, bu eğilimin en somut köşetaşları olmuştur.

Bu gelişmeler, yumuşama sürecinin kendi konularını kaçınılmaz olarak tehlikeye soktuğunu gören emperyalist merkezlerin, onun en gerici çevrelerinin ve askeri-sınai kompleks yöneticilerinin, soğuk savaşı yeniden diriltmeye ve olanak bulurlarsa bir sıcak savaş çıkırtmaya yönelmelerinin başlıca etmeni olmuştur.

Başlıca kapitalist ülkelerde militarist aşırı-gerici çevrelerin, askeri-sınai kompleksin politik etkinliğinin artışı için nedenleri de daha az önemli değildir. Bu ülkelerde ekonomik-toplumsal-politik bunalımların derinleşmesi; sosyal demokrat alternatiflerin birbiri peşisıra tükenmesinin de gösterdiği gibi tekellerin "sosyal manevra" politikalarının etkisizleşmesi ve emekçilere geçmişte verilen ödünleri geri alma politikasının ağırlık kazanması; kapitalizmin yeni koşullara uyum gösterme olanaklarının azalması; gericiğin ve militarizmin etkinliğinin artışıyla sonuçlanmaktadır.

Emperyalizmin konularındaki bütün zayıflamaya karşın bugün soğuk savaşın hortlatılması olanağı ciddi olarak vardır. Emperyalizmin, 50'li yıllarda soğuk savaşın başlatılmasıyla sonuçlanan politikalarının bugün yeniden ateşli biçimde uygulandığını görmek bu nedenle bir rastlantı değildir.

Bu politikalar hangileri? Bir, silahlanma yarışının tırmandırılması ve nükleer bir tekelin elde edilmesi çabası; iki, askeri-politik emperyalist blokların, NATO, CENTO, SEATO gibi örgütlerin kurulup güçlendirilmesi için akıllara durgunluk verecek bir uğraş; ve üç, antisovyetik ve antikomünist propagandanın yoğunlaştırılması, komünist ve işçi hareketini ve demokratik hareketleri bölüp yok etmek için sonu gelmeyen kampanyalar!

İşte bugün de emperyalist merkezlerin uygulamaya yöneldiği başlıca politikalar bunlardır ve dünyamızı bir soğuk savaş olasılığıyla bu politikalar tehdit etmektedir. Nötron bombasının üretimine geçme kararlarıyla birlikte NATO'nun Mayıs ve Aralık 1978 doruk toplantıları, yeni nükleer füzelerle, laser silahlarıyla ve diğer kitle araçlarıyla silahlanma yarışında yeni bir dönem başlatmaya ve bu amaçla askeri bütçeleri şişirmeye yönelik kararları almıştır. Bu kararların uygulanmasında belirleyici bir adımın atılması, nihayet Pershing-2 ve Cruise orta menzilli Amerikan nükleer füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesine ilişkin son hazırlıklarla gündeme gelmiştir. ABD ve NATO merkezleri, böylesi bir adım atarak, politik yumuşamadan askeri yumuşamaya geçiş olanaklarına ölümcül bir darbe indirmeyi, SALT-2 ve gelecekteki SALT-3 anlaşmalarını şimdiden geçersiz ve olanaksız kılmayı planlamaktadırlar.

Emperyalizmin bu gerginlik ve soğuk savaş politikasının, bölgemize ve ülkemize yönelik stratejik kavramlarındaki yansıması yine çok boyutludur. ABD emperyalizmi ve NATO yöneticileri, Türkiye, Yunanistan, Mısır, İsrail ve Basra Körfezi ülkelerini silahlanma yarışının içine daha çok çekmeyi, silahlanma yarışının bu ülkelerin halkları üzerindeki yükünü daha da ağırlaştır-

mayı planlamaktadırlar. Amabü ülkeler, silahlanma yarışına doğrudan katkılarının da ötesinde, emperyalizmin askeri-politik bloklarını genişletme, bölgedeki ulusal kurtuluş hareketlerini bölme, Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist ülkeleri mütteliflerinden yalıtılma bakımından stratejik bir önem taşımaktadırlar.

İran'da monarko-faşist Şah rejiminin çöküşü, Kürt ulusal hareketinin kalıcı demokratik kazanımlara yönelişi, Afganistan'da devrimci yönetimin sağlanması, Filistin kurtuluş hareketinin konularının güçlenmesi, bu gelişmelerin emperyalist petrol tekellerinin Ortadoğu'daki hegemonyasını temelden sarsması, CENTO'nun dağılışı; ABD emperyalizmini bölgede yeni askeri-politik gruplaşmaları yönlendirme yoluna hızla sokmuş bulunmaktadır. ABD Başkanı Carter'ın

bir konuşmada, "bilimsel ve teknik üstünlüğe dayalı ve ABD'nin çıkarlarını ister Basra Körfezi, Güney Kore, Uzak Doğu isterse Atlantik olsun her yerde savunmaya yetecek güçlü bir ulusal güvenlik sistemi" istemini dile getirdiğinin bugün kazandığı anlam apaçık ortadadır.

ABD emperyalizminin, en Batı'sından en Doğu'suna kadar yerküre üzerindeki çıkarlarını birbirine bağlayacak askeri-politik gruplaşmalara önderlik çabası, NATO'nun güneydoğu kanadına ve Türkiye'ye yönelecek dayatmaların önemini de hızla artırmıştır. ABD ve NATO, şimdi ivedilikle, Türkiye ve Yunanistan arasındaki anlaşmazlıkların "aile içinde" çözümlenmesini, Türkiye'nin SIA (Savunma İşbirliği Anlaşması) adı altında yeni ikili anlaşmalarla NATO'ya bağlanmasını ve yeni saldırı üslerinin harekete geçirilmesini, Kıbrıs sorununun ya doğrudan NATO'ya bağlanmasını ya da büyüyen bir çabanın başı olarak bölge barışını tehdit etmesini sağlamaya çalışmaktadırlar. NATO'nun güneydoğu ayağının sağlanması, Ortadoğu'da İsrail ve Mısır pak-tının başını çekeceği bir METO (Ortadoğu Antlaşması Örgütü) bloku tasarısının hayata geçirilmesinin koşullarını da olgunlaştıracaktır.

MHP destekli AP hükümetine, işte bu planları gerçekleştirmek üzere Türkiye'ye yönelecek dayatmalara işçi sınıfını, emekçi kitleleri, demokratik güçleri boyun eğdirme görevi düşmektedir. Ülke içinde de bunalımın yükünü emekçi halkın sırtına yıkmanın yolunu, emperyalist sermayeyle daha çok bü-tünleşmekte gören tekelleri büyük burjuvazinin istemleri, emperyalizmin dayatmalarıyla tam tamına çakışmaktadır. Gerici-faşist bir yönetime geçişin koşullarını yaratmak üzere antidemokratik baskı yasalarının yürürlüğe sokulmasından devlet aygıtının tekellerin en mutemet adamlarıyla doldurulmasına, faşist terörün hızla tırmandırılmasına kadar bütün bir dizi gizli-açık tertiplerde, emperyalizme bağlılık politikası belirleyici bir rol oynamaktadır.

"Şiddet hareketlerine karşı mücadele" paravanası arkasında, koyu bir antisovyetizm ve antikomünizm dayanarak işçi sınıfına, demokratik hak ve özgürlüklere karşı planlanan saldırıların, emperyalist askeri-politik bloklara bağlılık politikasıyla nasıl içiçe geçtiğini, "ara rejimci" Yeni Forum dergisinin son sayfası en açık biçimde sergilemektedir. Yeni Forum, "İç politikada yeni iktidara şiddet hareketleri karşısında daha cesur, daha kararlı davranması için verilen bu yeni fırsatlar yanında dış etkenleri de unutmamak gerekir. Türkiye'yi Batıdan uzaklaştıran, NATO ve Amerika ile bağlarını zayıflatan dış etkenler de büyük oranda ortadan kalkmıştır" dedikten sonra şöyle devam etmektedir:

"Devlet Haber Alma örgütlerinin, yeni iktidar döneminde gerçek görevlerini daha etkin bir şekilde yapmalarına olanak verecek düzenlemelerden sonra, Türkiye'ye 'dostluk, işbirliği, içişlerine karışmamak, iyi komşuluk, yumuşama' gibi masum çehreyle yaklaşmış, el altından bir takım marifetler çevirmeye kalkan iki yüzlü bir politika, bundan sonra biraz zor yürüyecektir. Yabancı ajanların bir zamanlar İngiltere'de ve Mısır'da olduğu gibi, haber alma örgütleri tarafından tesbit edilmesi ve bir anda yüzlerce kişinin kapı dışarı edilmesi olayları hatırlardadır. Sovyetler Birliği ve peyklerinin bu tür marifetlerini, eski dönemlerdeki kadar rahat ve pişkince yürütmelerine bu iktidarın göz yummayacağı muhakkaktır. Orta Doğu'daki son gelişmelerin ışığında, milletlerarası ilişkilerde ortaya çıkan yeni ortam, anaşının dış kaynaklarına karşı daha kesin ve kararlı bir tutum alınması için bu hükümeti teşvik edecektir."

Bu apaçık ifadeler, MHP destekli AP'nin yöneldiği koyu antikomünist, antidemokratik baskı önlemlerinin, ABD emperyalizminin bölgemizde de başa aldığı gerginliği artırma ve baskı-dayatma politikasına sıkı sıkıya bağlı olduğunu kanıtlamaktadır. Önümüzdeki dönemin anti-faşist görevlerini çizerken demokratik güçlerin bu geçişi de kavramalarının yaşamsal önemi vardır. Anti-faşist kitle hareketini yükseltmenin, gerici-faşist bir yönetime karşı ilerici, demokratik güçlerin alternatifini oluşturmanın yolu, anti-faşist istemler için mücadeleyi, anti-emperyalist mücadeleye, barış içinkararlı savaşla birleştirmekten geçmektedir. "Amerikan ölümlü füzeleri"ne karşı mücadeleden atılan son adımlar, bu nedenle sadece ilk adımlardır ve önümüzdeki dönem daha güçlü, daha yığımsal adımları şimdiden gündemimize koymuştur.

NECDET BULUT'U ANIYORUZ!

Geçtiğimiz Kasım ayında Trabzon'da faşist çeteler tarafından pusuya düşürülerek katledilen sosyalist bilim adamı Dr. Necdet Bulut, ölümünün birinci yılı dolayısıyla 8 Aralık günü çeşitli yüksek öğrenim kuruluşlarında, teknik eleman ve öğretim üyesi örgütlerinde düzenlenen törenlerle anılıyor. 8-14 Aralık tarihlerini "Faşizme Karşı Mücadele Haftası" olarak ilan eden TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, geçtiğimiz Cuma günü yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"8 Aralık da Necdet Bulut'u, bilim adamı, öğretim

üyeyi ve teknik eleman dostları, mücadele arkadaşları, kuruculuğunu ya da yöneticiliğini yaptığı demokratik kitle ve meslek örgütleri saygıyla anacaklar o gün mücadele azimlerini bir kez daha bileyecekler. Biz TÜTED olarak Genel Yönetim Kurulu'muzun üyesi iken faşistler tarafından vurulan Bulut'un ölüm yıldönümüyle başlayan haftayı, üyelerimizin faşizme karşı duydukları kını daha da bileyecek bir hafta olarak ilan ediyoruz. Örgütsel gücümüzü yükseltme, üyelerimiz arasındaki güven ve dayanışmayı pekiştirme yo-

lunda atılacak olan bu adım, Dr. Bulut'un anısını sürdürebilmenin, O'nun bizlere bıraktığı mücadele mirasını sürdürebilmenin somut bir örneği olacaktır."

Sosyalist bilim adamı Dr. Necdet Bulut'u anmak amacıyla ODTÜ ve KTÜ'de de toplantı ve törenlerin yapılacağı bildirildi. Necdet Bulut'u, faşizme karşı savaş kararlılıklarını bileyerek anacak olan kavga arkadaşları, faşist katliamın hesabını ergeç sormayı bileceklerdir.

Polis devleti programı

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Sosyoloji Enstitüsü Müdürü, demokrat insan Prof. Cavit

Orhan Tütengil 7 Aralık günü İç Levent'teki evinden işine giderken, Levent obobis durağında 4 kişilerin saldırısı sonucu katledildi.

Prof. Cavit Orhan Tütengil, MHP destekli AP'nin, faşizme açılan yol üzerindeki engelleri baskı yöntemleriyle temizlemeye çalıştığı koşullarda katledildi. Tütengil'in öldürülmesi üzerine TIP Genel Başkanı Boran bir demeç vererek, bu katliamın da amacının "toplumun faşizme karşıdemokratik direnç noktalarının tümünü yoketmek ve herkesi faşist diktatörlüğe boyun eğdirmek" olduğunu belirtti. Boran şöyle dedi:

"Faşist diktatörlüğü toplumun başına bela etmek isteyenler AP hükümetinin kurulmasını karanlık emellerini gerçekleştirerek için daha elverişli bir fırsat görüyorlar. AP hükümetinin işbaşına gelmesiyle beraber attığı ilk adımlar gizli faşist odakları cesaretlendirmiştir. Gerici-faşist güçler saldırıların pervasızca sürdürmektedirler.

"Tüm ilerici, demokrat, yurtsever güçleri çetin günler bekliyor. İşçi sınıfımız, emekçi kitleler, ilerici aydınlar ve gençler faşist diktatörlük tehlikesine karşı her zamandan daha çok dikkatli ve dirençli olmak zorundadır. İlerici ve demokratik güçlerin birleşik örgütlü hareketi, faşist diktatörlüğü önleyecek tek güçtür."

Öte yandan Amasya Suluova'da MHP yanlısı faşistlerin estirdiği terör sonucunda Genç Öncü üyesi Muharrem Vural öldürüldü, TIP üyesi Seydican Şiir ağır yaralandı. Çarşamba akşamı Suluova Şeker Fabrikası'ndaki işlere giderken Cahit İbal, Muharrem Özel, Sefa Baycı ve Ziya Özbek adlı MHP'ilerin silahlı saldırısına uğrayan Vural'ın ölümü ve Şiir'in yaralanması üzerine Perşembe günü TIP Genel Merkezi'nden yapılan açıklamada, saldırganların Pancar Muhasebesinde yuvalandıkları ve birçok başka olaylara da karıştığı bildirildi. Açıklamada, Parti'nin Amasya il lokalinin de saldırıya uğradığı belirtilerek MHP'nin Amasya'yı hedef seçtiği vurgulandı. Öte yandan, Yürüyüş baskısına hazırlandığı sırada Amasya'da gerginliğin sürdürüldüğü, buna karşın yeterli önlemlerin alınmadığı bildiriliyordu.

Antidemokratik yasa hazırlıkları, ülkemizde demokratik hakların en sıradanlarının bile keyfi tutuma bırakıldığı bir polis devletinin oluşturulması yolunda atılan adımlardır. Faşist partinin de desteğini alan bu yeni yasa ve Anayasa değişiklikleri tasarları kitlelerin demokratik haklarına indirilecek bir darbe olacaktır.

Ulkeyi bir polis rejimi altına



Polis devleti yolunda

alma çabaları IMF ve NATO gibi kuruluşların Türkiye'den beklentileriyle de tam bir uyum gösteriyor. Emperyalist dünyada tekeli devlet kapitalizminin kuruluşlarının en önemli olanlarından Bildenberg Grubu'nun yaptığı son toplantıda, Türkiye'nin bölgede Batı için en güvenilir mütefek olduğu vurgulandı. Batı'nın Türkiye'den hiçbir yardımcı esirgememesi gerektiği belirtilen Bildenberg Toplantısı'nda, emperyalist dünyanın en önde gelen temsilcileri, "Başta Amerika olmak üzere, Türkiye'nin ihtiyacı olan ekonomik yardım ve silah ihtiyaçları karşılmalıdır. Yardım elini uzatmalıyız. Türkiye'ye bir şey olduğu takdirde Batı yerinden oynar" görüşlerini savundular!

Gerici-faşist güçlerin kısa vadeli yatırımları üzerine yaptıkları MHP destekli AP'nin ülkemizi bir baskı rejimi altına alma girişimlerine karşı direnme, faşist cinayet ve katliamlara "dur" demek ve demokrasi mücadelesini daha ileri mevzilere doğru yükseltmek tüm anti-faşist güçlerin yaşamsal bir görevidir! Son günlerde bu görevin sol, sosyalist güçler arasında olumlu bir yankı bulduğu da açık bir biçimde

gözlenmektedir.

Sakarya'da TIP, TSİP, CHP, DISK'in de içinde bulunduğu 44 ilerici, demokratik örgüt kalıcı bir eylem birliği yapma karar aldılar. 44 örgüt tarafından oluşturulan eylem birliğinin yaptığı ilk açıklama şu örnek sözlerle bitiyor:

"Kıscası ölüme, açlığa, esarette, işsizliğe karşı olduğumuzdan, aşımıza, ekmeğimize eklemek isteyenlere karşı güçlerimizi birleştirdik ve bu birliğin yurt çapında oluşmasından yanayız. İşçi sınıfımıza ve tüm emekçilere yönelen saldırıları birlikte göğüslemek için ilerli!..."

gündemin başında

Demirel'in Programı

Canalıcı öne sahip olan iki saptama, bugün hiçkimse tarafından bir "iddia" olarak nitelendirilip geçilemeyecek ölçüde doğrulanmış durumdadır.

Bunlardan birincisi gizli-faşist bir iktidar odağının varlığıdır.

Son olarak faşist cani M. Ali Ağca'nın kaçırılması, devlet içinde çöreklenmiş gizli-faşist bir terör odağının varlığını bütün açıklığı ile tartışılmaz bir biçimde ortaya çıkarmıştır. Gizli bir terör odağının varlığına ilişkin olarak eski İçişleri Bakanı tarafından yapılan açıklamalar, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın son açıklamasıyla da doğrulanmıştır. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı "Ağca'yı kaçırmak mecburiyetinde olanlar kaçırılmıştır" şeklinde bir açıklama yapmak zorunda kalmıştır. Bu bilinenin, yetkili ağızlar tarafından da "ilan"ı anlamına gelmektedir.

Doğrulanmış bulunan bir diğer saptama da "AP Hükümetinin ilümlüğü" konusunda söylenenlerin iflas etmeye mahkum olduğudur.

Bugüne kadarki uygulamaları, MHP destekli AP hükümetinin "ilümlü" olmak bir yana, açıklanmış bulunan hükümet programının da ötesinde bir kapsama sahip olan nitelikte olduğunu göstermektedir. Bugün açıkça görülmektedir ki, Demirel'in programının yalnızca bir bölümü Hükümet Programı'na yansımıştır ve Demirel'in programı çok daha uzun erimli, çok daha kapsamlıdır.

Demirel'in programı bir yandan terörü kurumlaştırmaya yönelik adımlar atılmasını öngörmekte, öte yandan da devlet aygıtı ile tekeli büyük sermaye ilişkilerini daha kalıcı ve köklü çözümlere kavuşturmaya yönelmektedir. Ve bütün bunlar da hükümetin ömrü ile sınırlı olmayan, uzun bir erimi gözeterek ele almaktadır.

AP'nin sırtını bütünüyle tekeli, büyük sermayeye dayacağı, onun çıkarlarını kollayıp gözeteceği açıktır. Ne var ki Demirel bu kez sırtını, görünümünden doğabilecek hiçbir endişeye ve tereddüde kapılmadan, açıkça tekeli, büyük sermayeye dayamaktadır. MESS Başkanı Turgut Özal'ın DPT'den de sorumlu tutularak Başbakanlık Müsteşarlığına getirilmesi bunun bir ifadesidir. Bu olay, Demirel'in tekellerle devlet arasındaki ilişkileri çok daha dolaysız ve köklü çözümlere kavuşturma yanlısı olduğunun da bir göstergesidir. Önemli köşebaşları tekeli, büyük sermayenin dolaylı mutemetlerine değil, dolaysız ve ehil temsilcilerine bırakılmaktadır.

Sıkıyönetim uygulamalarının etkinleştirilmesine yönelik olarak planlanan en son yasal düzenlemelerin, programda sürenlenlerden çok daha kapsamlı olması kadar, atamalarda itibar. siicili faşistlerin birçok yerde önemli görevlere getirilmesi de, Demirel'in programının görünümün ötesinde bir kapsama sahip olduğunu göstermektedir.

Gizli faşist iktidar odağının bu programın uygulanmasına olanaklar hazırlayacağı, Demirel'in programının da kendi payına bu terör odağında yeni olanaklar sunacağı açıktır.

Bu nedenle de CHP tarafından demokratik güçlere empoze edilmeye çalışılan "hükümetin yıpranmasını bekleme" politikası, arık bir teslimiyet politikasıdır ve demokratik güçlere düşen görev, bu teslimiyet politikasının önüne geçmek, anti-faşist güçlerin birliğini en geniş temelde daha da yükseltmektir.

• neşet kocabıykoğlu

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ TSİP'İN BAŞVURUSUNU YANITLADI

Türkiye İşçi Partisi, TSİP tarafından 27 Kasım'da bir mektupla iletülen görüşme başvurusunu yanıtladı. Bilindiği gibi, TIP ile TSİP arasında bir yıl kadar önce birleşmeyi amaçlayan görüşmeler başlamış, ancak bu görüşmeler TSİP tarafından, yeni koşullar öne sürülmesiyle kesilmişti.

TSİP Genel Başkanı Kaçmaz tarafından TIP Genel Merkezine gönderilmiş olan mektupta, demokratik hak ve özgürlükleri gaspetmeye yönelik girişimlerin önünü almanın biricik yolunun, emekçi yığınların bu hak ve özgürlüklere sahip çıkmaları olduğu belirtilerek şöyle deniyordu:

"Bugün acil olarak yapılması gereken, faşizme karşı olan tüm siyasi hareketlerin bir araya gelmelerini sağlamak, bunun yanı sıra tüm yığın örgütlerinin de katılımı ile anti-faşist cepheyi gerçekleştirmektir. Açıkça ki, ideolojik hatların birbirine yakın olanlar, pratiğin de kanıtlandığı gibi daha kolayca bir araya gelebilmektedirler. Bu nedenle biz ilk ağızda sosyalist hareket içinde yer alanları - siyasi birlik hedefini asla gözden uzak tutmadan - bir araya gelmeleri için çaba sarfettik, sarfediyoruz. Ve bu nitelikteki partiler arasında somut işbirlikleri yolundan kurulacak ilişkilerin dostlukları geliştirme, siyasi birlik konusundaki görüşmelerin giderilmesiniyardımcı olacağına inanıyoruz."

TIP ile görüşme isteğiyle sonuçlanan Kaçmaz'ın mektubuna TIP Genel Sekreteri Sarıyan tarafından 3 Aralık'ta gönderilen mektupta ise şöyle dendi:

"27 Kasım 1979 gün ve III-1579/272 sayılı mektubunuz Başkanlık Kurulumuzca değerlendirildi."

"Yapılacak görüşme, mektubunuzda öne sürüldüğü üzere gelecek daha zor ve çetin günlerin önümüze koyduğu görevlere ilişkin olacaktır, her iki Parti temsilcileri arasında bir süre sürdürülen yakın temas ve ilişkilerin kesildiği noktadan bugüne kadar ortaya çıkmış bulunan durum ve tutumların değerlendirilmesine de olanak verecektir.

"10 Aralık 1979 Pazartesi günü öğleden sonra saat 14'de Genel Merkezimizde sizlerle görüşmek memnun olacağız. Saygılarımızla."

6 örgüt üyelerini eylem birliğine çağırıldı

Geçen hafta içinde DISK, TMMOB, TÜB-DER, TUS-DER, TÖTED ve TÖM-DER Genel Başkan ve yetkilileri ortak bir basın toplantısı düzenlediler. Basın toplantısında bu örgütlerin yetkilileri tarafından imzalanan bir ortak açıklama yapıldı. Demirel'in günümüz ortamında egemen-sömürücü sınıfların, işçi ve emekçileri yoksulluğa mahkum eden kapitalist sömürleri sürdürülebilmek için dayattıkları baskıcı-gerici bir programı uygulamak üzere hükümet kurduğu belirtilen ortak açıklamada, siyasal iktidarın emperyalist-kapitalist sisteme bağımlılıktan ve ekonominin çarpık kapitalist yapısından kaynaklanan bunalımın yükünü işçi ve emekçi kitlelere yüklemek için saldıracağı belirtildi.

Ortak açıklamada emperyalizmin ve sömürücü sınıfların işçi ve emekçileri diledikleri gibi sömürbilecekleri dikensiz bir gül bahçesi istedikleri, faşist odaklar ve gerici güçler aracılığıyla gerçekleştirilen saldırılara şimdiden siyasal iktidarın saldırılarının ekleneceği belirtildi ve özetle şöyle dendi:

"Siyasal iktidarın yaklaşımı ve uygulamaları önümüzdeki günlerde emekçi kitlelere, siyasal görüşlerinin ötesinde, üretimdeki yerleri nedeniyle, işçi ve emekçi oldukları için, daha çok çalışmaları daha az kazanmaları için saldırılacağını göstermektedir. Bu saldırı ve baskılar işyerlerinde ortaya çıkmıştır. İşten çıkartma, kıyım, sürgün, faşist şiddet biçiminde öncelikle işyerlerinde somutlaşacaktır. Anti-demokratik baskı yasaları ile işçi ve emekçilerin örgütlenmeleri dağıtılarak bu saldırı ve baskılar sürekli kılınmak istenecektir.

"Üretim tüm alanlarını denetleyen işçi ve emekçiler yeni saldırı ve baskılara karşı, en küçük üretim birimleri işyerlerinden başlayarak, geçmiş deneylerinin ışığında örgütlenmelerini pekiştirerek, dayanışma ve birliklerini geliştirerek mücadelelerini sürdürecektir. İşçi ve emekçiler karşılığı ödenmeyen çalıştırmaya karşı çıkacaklardır. Örgütlenmelerinin dağıtılması girişimlerine, suskunluğa itilme çabalarına üretim alanlarından, fabrikalardan, tarlalardan, barajlardan, rafinerilerden, hastanelerden, okullardan yasal haklarını kullanarak cevap vereceklerdir.

"Bu saldırı ve baskılar karşısında tek güncenin işçi ve

emekçilerin işyerlerinden başlayarak oluşturacakları güç ve eylem birliği olduğunun bilinci ile üyelerimizi bu yönde yasal haklarını kullanacakları uzade, soluklu ve kararlı bir mücadeleye hazırlanmaya çağırıyoruz."

Yeni nükleer füzeler NATO'nun gündeminde

Sosyal-İş Merkez Yönetim Kurulu: "KARDEŞ SENDİKALARLA EYLEM BİRLİĞİ"

Sosyal-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu, 29 Kasım - 1 Aralık tarihleri arasında yaptığı toplantıda, çalışmalarını sonucunda oybirliğiyle belirlediği görüşlerini bir açıklamayla kamuoyuna duyurdu.

"Ülkemizin içersinde bulunduğu koşullarda, özellikle gerici ve faşist güçlerin gündemlerine aldığı saldırı planlarına karşı görevlerin belirlenmesi, bunun gerekliliğini zaman yitirilmeden yerine getirilmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çerçevede, Sendikamız Sosyal-İş, görevlerini saptamış ve gerekliliklerini yapmak yolunda elden gelen tüm çabaya ısrarla ve kararlılıkla gireceğini karara bağlamıştır." diye başlayan açıklamada, kitle örgütlerinin ve sendikaların örgütsel eksikliklerini ve varolan zaafalarını gidermenin zorunluluğu üzerinde durulduktan sonra, DISK'in yeni bir parti kurma hesabının yanlışlığına değinilerek, "DISK dışında ayrı bir fiili odaklaşmaya yönelen yaklaşımlar karşısında da titiz ve duyarlı olmak gerektiği" vurgulandı.

Sosyal-İş'in tüm sendikalarla eylem birliği yapmak için gereken girişimlerin tümünü ısrarla ve inatla yerine getireceğini belirttiği açıklamada, daha sonra, aynı işkolunda bulunan sendikalara ortak eylem birliği yapılması için şu çağrı yapıldı:

"Sendikamız Sosyal-İş, gerek kardeş sendikalar ile olan eylem birliği platformunu oluşturmada, gerekse tekellere karşı diğer sendikalarla oluşturacağı platformlarda, otumlulukları kalıcı kazanımlar haline getirmenin olumsuzlukları ön plana çıkartıcı değil, ama onları giderici bir çabaya girmenin en önemli görevlerin den biri olduğunu tekrarlar. Ayrıca, eylem birliğini bu noktada tutmanın önemli olduğunu bilmekle birlikte, bu platforma bağlı daha alt platformlar ve özellikle işyerlerinde eylem platformları oluştururken, atılması zorunlu olan adımlar sayar. Bunun için de, kardeş sendikalara ve diğer sendikalara çağrı yapar.

"Bu noktada Sendikamız Sosyal-İş, özellikle işyeri eylem birliği sağlanmasın-

Varşova Paktı'na üye ülkelerin Dışişleri Bakanları 5 ve 6 Aralık tarihlerinde ADC başkenti Berlin'de bir araya geldiler. Toplantıda NATO ülkelerinin hükümetlerine bir çağrı yapıldı. Silahlanma yarışında en güncel sorunun Amerikan orta menzilli nükleer füzelere Batı Avrupa'ya yerleştirilme girişimleri olduğuna dikkat çekilen çağrıda şöyle dendi: "Kuzey Atlantik Paktı ülkelerini, Varşova paktı ülkeleri tarafından barışı teşvik eden adımların atılması için yapılmış olan önerileri yeniden ele almaya ve kıtadaki durumu daha karmaşık hale getirecek davranışlardan uzak durmaya çağırıyoruz."

Bu durumda, Brejnev'in 6 Ekim tarihinde Berlin'de yaptığı önerilerin, orta menzilli nükleer silahlar sorununu da içine alan biçimde somut görüşmelerde ele alınmasını dileyen Varşova Paktı ülkelerinin çağrısında "Toplantıya katılan devletler, yeni tip Amerikan orta menzilli nükleer füzelere üretimi ve Avrupa'da yerleştirilmesi yolunda atılacak adımların görüşmeleri temelinden zedeleyeceği inancındadırlar" denildi.

Varşova Paktı Dışişleri Bakanları toplantısına katılan Bulgaristan, Macaristan, ADC, Polonya, SSCB, Çekoslovakya ve Romanya Dışişleri Bakanları yayınladıkları çağrıda SALT II'nin yaşama geçirilmesi ve SALT III'ün hazırlanmasını silah indirimi içine alacak biçimde yapılmasını da istedikler. Dışişleri Bakanları, dünyadaki gerici güçlerin yumuşama sürecini sona erdirmeye çabalarına da dikkat çekerek, Dünyanın tüm barıştan yana güçlerinin buna izin vermemesini istedikler.

Öte yandan NATO Bakanları Konseyi'nin, bu hafta içinde Pershing-II ve Cruise füzelere Orta Avrupa'ya yerleştirilmesi konusunu görüşmek üzere toplanmaları bekleniyor. Bu arada MHP destekli AP hükümetinin başı Demirel'in, SSCB Devlet Başkanı Brejnev'e gönderdiği bir mesajda, Türkiye'nin NATO planına karşı çıkmayacağını açıklanması tepkiyle karşılandı.

da kardeş sendikalara, diğer sendika ve kitle örgütlerine şu çağrıyı yapmayı gerekli ve çok önemli sayar: Sendikamız, örgütsel işleyişinde, daha açık bir deyişle tüzüksel işleyişinde olduğu gibi kardeş sendikaların ve diğerlerinin, bu arada yine birçok işyerinde birimi olan demokratik kitle örgütlerinin işleyiş biçimlerinin çetin koşullarda da esas alınabilecek nitelikte olduğunun tekrar altını çizer. Dolayısıyla, işyerlerinde eylem platformu oluşturmada asıl olarak örgütlerin birimlerinin bir araya gelişinin ve böylece oluşacak karar mekanizmasının temel alınmasının temel bir şart sayılmasını gerektiği inancının paylaşılmasını önerir. Bu yönde çağrı yapılmasına karar verdiğini duyurur."

Eylem birliğinin işkolunda ve tek tek işyerleri düzeyinde zorunlu bir adım olduğu üzerinde durulduktan sonra, kitle örgütlerinin örgütlülüğünü tanımayan kimi "siyasetlerin" tutumlarına karşı mücadele edilmesi gerekliliğini belirten açıklamada, yükselen kitle tepkisinin, kitle potansiyelinin güce dönüşmesi için çaba gösterilmesi gerektiği vurgulandı.

Son sıralarda, başını ABD emperyalizminin çektiği saldırgan NATO ittifakının soğuk savaş kısırtıcılığına ve silahlanma yarışına karşı barış mücadelesinin işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birliği açısından temel mücadelelerden biri olduğu belirtilen açıklama, şu görüşlerle son buldu:

"Son olarak Sendikamız Sosyal-İş, işçi sınıfımızın sendikal örgütlenmesi işlevlerini ve görevlerini en mükemmel şekilde yerine getirme durumuna gelse bile, sorunlarımızın çözümü bütünüyle gerçekleştirilemez, gerçekleştirilebilme olanağı yalnızca bu alandaki çabalarla sınırlı tutulamaz. Bu çerçevede içerisinde sendikamız işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinin sağlanması yolunda işçi sınıfının politik hareketinin güçlenmesi için sendika olarak üzerine düşen görevi, bir yandan işlev ve görevlerini en iyi şekilde yerine getirmekle; diğer yandan da, işçi sınıfının politik hareketi ile uyumlu bir çabaya girmek suretiyle sözkonusu hareketin gelişip güçlenmesine olanak verecek koşulları yaratmakla da kendini görevli sayar. Bu yönde, kardeş sendikaları anlayış birliği içerisinde olmaya çağırır."



Türk Standartlar Enstitüsünde grev

1975 yılında personelinin birçoğunun elinden sendikalaşma ve grev hakkının alındığı Türk Standartlar Enstitüsü'nde geçtiğimiz hafta içinde grev başladı. İşyeri sendikalarının Sosyal-İş'e katılımı sonucu güç kazanan TSE işçileri tüm tehditlere ve baskılara karşın mücadelelerini sürdürdüler ve ekonomik demokratik haklarını almak için greve başladılar.

TSE işçileri tüm baskılara rağmen grevlerini kararlılıkla sürdürüyorlar.

Güneydoğu'da yasal terör faşist terörle kolkola

NOT...

CHP ve tabanı

YÜRÜYÜŞ'ün bundan yedi ay önce, 8 Mayıs 1979 günlü 213'ncü sayısında yayınlanan "NOT"umuzda şöyle bir bölüm var:

"Türkiye'de bir şeylerin sümüklü böceğin üzerine tuz döküldüğünde eridiği gibi erimeğe yüz tuttuğu bir geçektir.

"İşte, AP, MHP ve MSP'nin meydanlara çıkıp 'umut biziz' demeleri bu olgunun işaretleriyle başladı..."

O gün biraz ağır bir yargı gibi gelen bu ifadelerin ne anlama geldiğini bugün paylaşmayan yok gibidir Türkiye'de...

"ABD'nin Türkiye'ye Müdahale Planı - II" başlığını taşıyan o "NOT" umuzda, CHP'nin o günlerde "Dış yardım gelecek" sayıklamaları, "halkın hayat pahalılığını anlayışla karşıladığı" masalı ve terör konusunda "sağa da, sola da karşıyız" yanlısıyla nerele sürüklendiğini belirtiyor ve "oy-sa" diye ekleyip şöyle diyor:

"Önümüzdeki günler, CHP miyopluğuna göremeyeceğikadar yeni sürprizlere gebe.

"ve 1977 seçimlerine kadar kendisine omuz veren yığınlar ihanetten başka karşılık vermeyen CHP'nin ve ağırlığını oluşturduğu iktidarın hazin sonu hazırlanıyordu sermaye masalarında..."

Bir köşe yazarının, okurlarına "gördünüz mü, zamanında ben neler yazmışım" demesi kadar zor ve sevimsiz bir iş olması gerekir. Ancak, yedi ay önce CHP iktidarı için söylediğimiz şeyleri, bugün vaziyeti CHP'nin partisel ve siyasal varlığı için söylemek istediğimiz için aynı şeyleri yazmak zorunda olduğumuzu, bu kez hatırlatarak yapmak gereğini duyduk...

Böyle söylerken CHP'nin genel merkez binasının, il ve ilçe örgütleri lokallerinin duvarlarının erimekte olduğunu söylemiyoruz elbette. Erimekte, eritilmekte olan CHP'nin geniş halk yığınları önünde tescilli demokratik mesaj ve işlevleridir.

IMF adlı para şebekesinin prangası altındaki ekonomi ve maliyesi yüzde yüzlük enflasyon terörüyle, ve CIA, Mafia, tekeller, MHP, ÜGD tecavüzü altındaki toplumsal yaşamı kanlı bir terör tankıyla ezilen Türkiye tablosunda, CHP'ye yüklenen "orta oyunu" rolü olanca ağırlığıyla sırtılmaktadır.

Amerikan usulleriyle karizmatik bir doruğa eriştirilen liderinin pek de kısa sayılabilecek sürede gene karizmatik biçimde yuvarlandığı boşluklarda yönetimi aramaya ve bulmaya mahkum edilen CHP'nin, Türkiye'nin sınıfsal güçler dengesinden politik izolasyonu şu anda önemli ölçüde ve fiilen sağlanmış durumdadır. Amerika ve yerli işbirlikçisi tekellerle öteden beri "ikipli" ama son çözümde onlar adına sonuçlanan ilişki ve politikalar sürdüren CHP'ye en ağır darbeler gene o odaklardan yönelmektedir.

Resmen olmasa bile zımnın bugün bir AP-CHP "geniş tabanlı" iktidar ağırlığının Türkiye'ye çıktığı açıktır. Bu "geniş taban"ın açık ve resmi hale getirilmesi için de önemli çabalar sürdürülmektedir.

Ve önümüzdeki günlerde "yıldırım" hızıyla bir takım tasarımlar meclislerce sunulması beklenmektedir.

Vehbi Koç, önceki hafta AP ve CHP Genel Merkezlerinde bu partilerin genel başkanlarıyla Devlet Güvenlik Mahkemeleri ile sendika, grev ve toplu sözleşme haklarını düzenleyen yasalarda "öngörülen" değişiklikler konusunu görüşmüş ve iki merkez arasında bazı yasal, anayasal kayıt ve koşullara bağlı yakınlıkları saptamış bulunmaktadır.

Bu iki konu, tekeller açısından sadece bir kazanım değerinde değildir. Bu iki konunun CHP'nin iç yapısında ve meclis gruplarında yaratacağı olası bir patırtının, politik sonuçları da inceden inceye hesaplanmış bulunmaktadır.

Bir zamanlar, bazı yanlıgırlara şöyle demiştik:

Bırakın, bugün için CHP'nin iktidara geldiğinde 141 ve 142'yi kaldırmasını, kendi grubu içinde oylasa, orada bile kaldırmaz, kaldırmaz 141 ve 142'yi...

Şimdi böyle bir yapıda, DGM ve diğer ezici antidemokratik saldırıların nasıl karşılanacağını düşüncem pek iç açıcı olmasa gerekir.

Bu arada, bir takım otellerde ve siyasal kulislere "CHP'de, genel yönetim ve genel başkan değişikliğine hazır olmak lazımdır" şeklindeki sözler de düşünülmüştür. Millet Meclisi kulislerinde dahi artık "CHP'de kolektif yönetime doğru mu?" şeklinde bazı soru işaretleri dolmaktadır.

Tekeller ve gerici sermaye güçleri için CHP'nin şahsında, tabanındaki emekçi yığınların politik nötralizasyonu, zaten hedef şaşırtarak sürdürüldüğü terörle kana buladığı sınıf savaşımı ezici bir sınıf diktasına bağlamak gibi bir öneme sahiptir. Amerika için ise bu önem, bununla birlikte formüller tükendiğinde, bölgede İsrail, Mısır'dan sonra "Güney Kore'leştirilen" bir Türkiye'nin mevcudiyetine olan şiddetli ihtiyaçtan ileri gelmektedir.

Amerika, İran'da "Şah" doruğunda besleyip, donattığı büyük burjuvazinin yetersizliğini pek acı bir deneyle yaşamış bulunmaktadır. Türkiye'de ise çok daha özgün olarak, terse katlanmış bir "nefs-i müdafaa" konumundaki kitlelerin "kuvvetliye sarıma" olgusunun gerçekleştirilmesine çalışılmaktadır. CHP'nin kitlesel tabanına duyulan ihtiyaç bundandır. Bu taban "evet" demese bile tabanı oluşturan demokratik yığınların emperyalist ve faşist ablukaya seyirci kalması amaca yetecektir.

CHP tabanı için anti-emperyalist ve anti-faşist mücadele saflarında yer almak ve partiyi bu saflara çekmek için vakit geç değildir. Bu arada bazı sırcalar döküle bile kazanacak olan demektir...

* Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde iki polisin bir öğrenciyi silahla vurdukları ve hastaneye gitmesini geciktirerek ölümüne yol açtıkları öğrenildi.

* TIP Gaziantep İl Merkezi polis tarafından basıldı. İl Merkezi'nin bulunduğu sokağı iki yandan kuşatarak giriş-çıkışları engelleyen polis tarafından İl Merkezi'nde bulunan bir Partili saldırıya uğradı, evrak dolaplarının kapıları kırılarak açıldı.

Ergani

Gaziantep

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde önceki hafta meydana gelen olaylar emekçiler üzerinde yasadışı terörün tırmandırılmasına polisin gayretini gösteriyordu.

Bildirildiğine göre 21 Kasım 1979 günü Ergani'ye bir araba toplu polisi ile bir araba da dört polis geldi. Ertesi gün, sivil giyimli iki polis, Ali Rıza adında bir öğrenciyi aramak istedikleri. Ancak öğrencinin kendini aramak istemesi üzerine iki polisle öğrenci arasında çıkan tartışma kavgaya dönüştü. Kavgı sırasında polislerden birinin tabancasını çekerek öğrenciyi ateş ettiği, daha sonra diğer polisin de tabancayla ateş ettiği öne sürüldü. Yaralı gencin uzun süre olay yerinde yattığı, polisin kimseyi yaklaştırmaması nedeniyle öğrencinin hastaneye kaldırılmadan çok kan kaybettiği görüldü. Genç öğrenci daha sonra hastaneye kaldırılırken yaşamını yitirdi.

Bu olayla ilgili olarak dinlenen 6 görgü tanığı, Savcılıkta genci öldüren polis olduğunu söylemişlerdir. Bu kişiler ifadelerini değiştirmeleri için polisin baskı yaptığı ve 30 saati aşkın gözaltında tuttuğu bildiriliyor. Olayı yaratan iki polis hakkında ne yapıldığı ise bilinmiyor.

Ergani'de ikinci cinayet bu olaydan üç gün sonra meydana geldi. Bir kahvevi tarayan üç kişi Mustafa Kaymaz adlı bir lise son sınıf öğrencisini öldürdüler. Ancak olaydan sonra, ölen gencin arkadaşları ile yakınlarına baskı uygulandığı, suçluları yakalamak için ise bir girişimin yapılmadığı bildiriliyor.

Ergani'de son zamanlarda artan faşist saldırılar tırmandırılmak ve ilericilere ve demokratlara karşı bir katliam hareketine dönüştürülmek istenmektedir. Bu arada "yasal" terör de artmaktadır. Olaylar, Ergani'de uzun zaman beri planlanan ve çeşitli bombalama, saldırı ve cinayetlerle kendini gösteren geniş kapsamlı bir oyunun parçası olarak görünmektedir. Düzenlenen provokasyon ve tertipler ilericileri sindirmeye yöneliktir. Ancak bu oyun ilericiler ve demokratların birlikte mücadelesi ile boşa çıkarılacaktır. İliçedeki yöneticilerin ve bazı güvenlik görevlilerinin içinde görüldüğü, en azından seyirci kalmayı yeğlediği bu oyunları boşa çıkartmak tüm ilericilerin görevidir.

Gaziantep'te terör bilinçli bir biçimde tırmandırılıyor. Arka arkaya üç doktorun öldürülmesi, 20-21 Kasım tarihlerinde de iki günde ikisi polis beş kişinin ölümü kentte gerginliği büyük ölçüde arttırmış bulunuyordu.

Faşist-milliyetçi hareket, uzun zaman beri çabalamasına rağmen Gaziantep'te kendisine etkili bir kitle tabanı yaratamadığı için, kentte faşist terör, dış illerden getirilen faşist saldırganlar tarafından tırmandırıldı. Gaziantep'teki saldırılar, özellikle Kahramanmaraş, Osmaniye ve Türkoğlu gibi, faşistlerin yoğun olduğu il ve ilçelerden gelen faşistler tarafından düzenleniyordu.

Aynı şekilde Gaziantep'in Kilis ilçesinde de terör en üst noktaya ulaştı. Özellikle Kilis lisesi öğretmen ve öğrencileri başta olmak üzere ilericiler ve demokratlar üzerindeki faşist terör en yüksek safhaya vardırılırken, bir yandan da işlenen siyasal cinayetlerle ilçenin tümünde gergin bir hava yaratıldı.

Gaziantep'te son zamanlarda yaratılan terör ortamına güvenlik kuvvetleri de seyirci kalyorlar. Son olarak TIP Gaziantep İl Merkezinin polis tarafından aranması bunun bir örneği oldu. İl Merkezinin bulunduğu sokağı iki yandan kuşatarak giriş çıkışları engelleyen polis tarafından il merkezinde bulunan bir partili dövüldü, evrak dolaplarının kapıları kırılarak açıldı ve evraklar yerlere saçıldı. Polisin bu antidemokratik girişimi üzerine bir açıklama yapan Türkiye İşçi Partisi Gaziantep İl Başkanı Ali Karaca, Demirel hükümetinin işbaşına gelmesiyle birlikte antidemokratik baskı ve tertiplerin arttırıldığını, şiddet olayları bahane edilerek yasal terörün arttırılmak istendiğini belirtti. Ali Karaca, geliştirilmek istenen antidemokratik baskı ve tertiplere karşı tüm demokrasi güçlerinin uyanık davranmaları, yoğunlaştırılan "yasal" teröre karşı tüm antifaşist kişilerin ve kuruluşların örgütlü birleşik bir güç olarak karşı çıkmaları gerektiğini, faşizme geçit vermemenin ancak bu güç sayesinde mümkün olabileceğini söyledi.

Ferhat Gün

Ayazapaşa, İbnü Caddası No. : 90, Kat 3 ● Beyoğlu / İstanbul
Telefon : 43 29 30 - 31 - 32 - 33 (4 Hat) Telex : 22864 MESS

M E S S
MADENİ EŞYA SANAYİCİLERİ
SENDİKASI
Ayazapaşa Caddesi No. : 90, Kat 3 ● Beyoğlu / İstanbul
Telefon : 43 29 30 - 31 - 32 - 33 (4 Hat) Telex : 22864 MESS

Nitekim, sendikamız ve üyemiz işverenlerimize karşı bu tür uygulamaların ruluşlarının için her türlü...

8.2. Hür ve demokratik batı ülkelerinde normal zamanlarda dahi uygulanan bu gibi tedbirlerin, ülkemizin içinde bulunduğu vahim ekonomik durum muvacehesinde, süratle yürürlüğe geçirilbilmesi için ilgili kurumlarla üst düzeyde bağlayabilmek için her türlü...

Sendikamızın, bu tür uygulamada, üyemiz işverenler adına imza etmekteyiz. Sözleşmelerinde saat ücretlerine verdiği ortalama % 300 artışın, işçilerimizin büyük mücadeleden sonra kurmuş olduğumuz bu denem, Sendikamızın üyesi olmayan işkolumuz işverenlerinden Yüce Profil Endüstrisi A.Ş., Atlas Copco Makinaları İmalât A.Ş. ve Cihazları San. ve Tic. A.Ş.'nin peşi peşine imza ettiklerini duymaktayız. Sözleşmelerinde saat ücretlerine % 100 artış...

Saygılarımla,
Yönetim Kurulu
Başkanı
Turgut ÖZAL

Ülkesinin ekonomik ve sosyal gerçekleri dikkate ve onları gözünde tutularak işverenlerin (Madenler İşletme İşverenleri Töreni Kurumu ve Profil Endüstrisi A.Ş., Atlas Copco Makinaları İmalât A.Ş. ve Cihazları San. ve Tic. A.Ş.) hakkında ilgili sendikaların ve sendikamızın işveren temsilcilerine yazılanlar birer örnek bilgilerin olduğu bildirilmektedir.
Bu, MESS'in (İstanbul) Genel Kurulunun (1979) kararlarıdır ve Atlas Copco Makinaları İmalât A.Ş. ve Cihazları San. ve Tic. A.Ş.'nin bu kararları yerine getirmemesi halinde sendikamızın işveren temsilcilerine yazılanlar birer örnek bilgilerin olduğu bildirilmektedir.
Sendikamızın bu kararları yerine getirmemesi halinde işverenlerin sendikamızın işveren temsilcilerine yazılanlar birer örnek bilgilerin olduğu bildirilmektedir.
Türkiye Cumhuriyeti İşverenleri Sendikası (MESS) tarafından hazırlanan bu kararlar, işverenlerin sendikamızın işveren temsilcilerine yazılanlar birer örnek bilgilerin olduğu bildirilmektedir.

TEKELLERİN BAŞI BAŞBAKANLIĞI YÖNETECEK!



Madenlerin işletilmesiyle ilgili yasa hazırlanıyor KÖMÜR MAFİASI İŞBAŞINDA

Solaktın Kılıç: Yasa mı, işsizlik mi?

MHP destekli AP hükümetinin, devlet aygıtının köşebaşlarını tekellerin mutemed adamlarına teslim etmeye yönelik programının en açık örneğini, MESS Yönetim Kurulu Başkanı Turgut Özal'ın Başbakanlık Müsteşarlığı'na getirilmesi verdi. Başbakanlık Müsteşarlığı görevine getirilen Özal'ın, ayrıca Bilsay Kuruc'tan boşalan DPT Müsteşarlığı'na da vekaleten bakacağı açıklandı. Ancak Özal'ın gerçek görevinin, hükümetin ekonomik alandaki uygulamalarını Demirel'le elele ve üst düzeyde yönetmek olduğu bilinir.

Tekellerin yönetim organlarında görev yapanların hükümet kuruluşlarının ve başlıca karar organlarının başına geçirilmesi, gelişmiş ya da orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerde tekellerin devlet aygıtıyla bütünleşmesinin başlıca biçimlerinden biridir. Gerçekte Turgut Özal, kendi kişiliğinde, devlet organlarındaki görevlerinden başlayarak tekellerin yönetim kademesine sıçramanın da örneğini vermektedir.

1950'de İTÜ'den Elektrik Mühendisi olarak mezun olan Turgut Özal, ABD'deki 1 yıllık lhtisasından sonra Elektrik İşleri Etüd Dairesi'nin Genel Müdürülüğüne kadar yükselmiş, 1960'da ise DPT'de çalışmaya başlamıştır. ODTÜ'de öğretim üyeliği de yapan Özal 1966'da Demirel'in Başbakanlık Özel Teknik Müşavirliği'ne, 1967-71 arasında DPT Müsteşarlığı'na atanmış ve 1971-1973 yılları arasında da Dünya Bankası uzmanlığı yapmıştır. Devlet kuruluşlarında ve emperyalist finans örgütlerindeki bu görevlerinden sonra ise Turgut Özal, 1973'ten sonra bu kez te-

kelci kuruluşların yönetim organlarında boy göstermeye başlamış ve son olarak MESS'in Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirilmiştir.

Turgut Özal'ın, tekeli MESS patronlarının işçi sınıfına karşı genel saldırı planlarını pervasızca uygulamasının en çarpıcı kanıtı, geçtiğimiz Temmuz ayında Devlet Bakanı Sükan'a yaptığı bir başvuruda ortaya çıkmaktadır. Turgut Özal, 9 Temmuz 1979'da MESS Başkanı olarak yazdığı mektupta, MESS patronlarının toplu sözleşmelerde vermeyi kararlaştırdığı azami miktarları belirterek, MESS üyesi olmayan ve bu miktarların üzerinde çalışan bazı firmaları "şikayet etmektedir". Turgut Özal, mektubunda, bu firmaları ve yöneticilerin "takip edilmesini ve bunlara müeyyideler uygulanmasını" da istemektedir. Özal'ın istemi, "bütün işkollarında, önce kamu ve özel kesim işverenlerinin tümünün, sonra da tüm işçilerin kuruluşlarını aynı amaç ve hedef istikametinde birleştirmeleri"dir.

Özal, "oyun bozan" işverenleri yalnız Sükan'a şikayet etmekle kalmamış, TİSK, Odalar Birliği, TÜSİAD gibi kuruluşlara da bildirerek "önlem alınmasını" istemiştir. Hatta, MESS öçümlerini ummayan ve yabancı sermayenin çoğunlukta olduğu firmaların yurt dışındaki merkezlerine başvurarak "işkolundaki çalışma şartlarını ve ekonomimizi bozmalarnı" talep etmiştir(!).

Demirel'in ekonominin yönetimine getirdiği Özal'ın bu kişiliği, MHP destekli AP hükümetinin gelecekteki politikasını belirleyen gözler önüne sermektedir.

Madenlerin devlet eliyle işletilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararnamesi nin yemini alacak olan "yasa" adı altındaki talan hazırlıkları yoğunlaştı. Hükümet Programı'nda da yer alan konuya AP hükümetinin namlı yaklaşımları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kırathoğlu önceki hafta sonunda açıkladı:

"Türk milletinin menfaatine olarak, Maden Kanunu yeniden düzenlenecek ve bu husustaki Bakanlıktaki çalışmalarımız da 1-2 gün içinde sona erecek. Millî menfaatlerimizde uygun olarak madenlerin yeniden çalıştırılması, yeni bir esasa bağlanacak."

Kırathoğlu, bir gazetecinin madenlerin devlet ve özel sektör tarafından ortaklaşa mı işletileceği yolundaki sorusunu ise "şu anda tam manasıyla bir açıklama yapmaya, o konuda bir yasa hazırlanıyor. Kısa bir süre sonra çalışmalar tamamlanacaktır" şeklinde yanıtlıyordu.

Özel kesim elinde bulunan maden işletmelerinin verimsiz bir biçimde çalıştırıldığı Türkiye'de yıllardır söylenmektedir. Kırathoğlu'nun sözünü ettiği "millî menfaatlere uygun olarak madenlerin çalıştırılması"ndan kast edilen ise, bazı işletmelerde bir süre için ara verilen özel sektör talanının yeniden başlatılmasıdır.

"Hür teşebbüs" elinde bulundurduğu maden yataklarını basit, hatta ilkel yöntemlerle işletmekte sakınca görmemektedir. Çünkü, CHP ağırlıklı hükümetin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal'ın da tartışılmaya yoğunlaştığı bir dönemde açıkladığı gibi, bu kesimin yalnızca çıkarından elde ettikleri kazançlar milyarlarca lirada ifadesini bulmaktadır.

Ecevit hükümeti döneminde "Madenlerin Devletçe İşletilmesi" hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı'nın Anayasa'ya aykırı olduğu savıyla mahkemece başurulan özel-maden işletmecilerinin Anayasa Mahkemesi ne itikale eden davalarında bir kısım üyeler "iptal yönünde" o kullanmışlardır. İlginc olanı en yüksek yargı organı durumundaki bu mahkemenin üyelerine yine dokuz sıfırlı önerilerin götürüldüğü yolundaki söylentilerin yoğunlaştığı bir dönemde CHP'ye yakınlığı bilinen Yekta Güngör Erden'in de yasa gücündeki kararnameinin "iptal"ine oy vermesidir.

Bunun yanı sıra, yeterli güvenlik önlemlerinin alınmadığı maden işletmelerinde her seferinde 10, 20 ya da 30 maden işçisinin hayatını kaybetmesi "olağan" karşılanır olmuştur Türkiye'de. Ağustos ayında, MHP'li bir işletme sahibinin Yeni Çeltik teki kömür ocağında meydana gelen ve 37 işçinin öldüğü iş cinayetinin üstüne diğerleri gibir bir çizgi çekilmiş, hesap sorulmamıştır.

Madenlerden özellikle linyit ve zengin yataklara sahip olan Türkiye'de devletçe işle-

tilmekte olan yatakların çevresinde özel işletmeler bulunmaktadır. Soma'da olduğu gibi, bir süre kamu sektöründe bilgi ve görgüsünü artıran elemanlar, daha sonra devlet eliyle keşfedilen yer yataklarını işletmek üzere ruhsat almaktadırlar.

Uzun dönemli ve verimli bir işletmeciliğin gerektirdiği pahalı makina parkından yoksunluk ise maden yataklarını bir daha yararlanamayacak hale getirmektedir. Özel işçilere işletilen bir çok linyit yatağı bu biçimde yarımaya bırakılmaktadır. Bu arada, çok kısa sürelerle de olsa, özel şahıslar elindeki ruhsatların alınmasına ilişkin kararların, uygulamadan çok önce açıklanması da, yalnız ve yalnız, milyarlık kârını düşünen işletme sahiplerinin, aradan geçen süre içinde maden yataklarını harabete nedeni olmaktadır.

Bu nedenle, ruhsatların geri alındığı işletmelerde 1979 yılında beklenen üretim gerçekleştirilememiştir. Ne var ki buna karşın, 1978 yılının ilk on aylık döneminde, 7,3 milyon ton dolayında olan kömür üretimi, bu yılın eşdöneminde 8,6 milyon tona yükselmiştir. Devletleştirilen sahalarında, Eylül-Ekim ayları arasında, toplam olarak yüzde 336 oranında artış sağlanabilmektedir.

KÖMÜR MAFİASI...

Türkiye'de özel sektöre işletilen madenleri dağıtım da bir "mafia" tarafından yönetilmektedir. İşletmecilerle yakın ilişkileri bulunan dağıtım şebekesinin bir kolu da devlet işletmesine kadar uzanmaktadır. Eski TKİ Genel Müdürleri'nden Behzat Fıruz'un, Zonguldak-Ereğli ile İstanbul arasındaki kömür taşımaşını bu "mafianın" kendi içindeki çatışmadan galip çıkan şefine ihale ettiği henüz hatırlardan çıkmamıştır.

İşletmeciliği ve dağıtım işçisi yapan bu kesim, tüketim merkezlerine istedikleri fiyatı empoze edebilmektedir.

Enerji darboğazının yoğunlaştığı ve elektrik kısıntılarının büyük kentlerde dört saate vardığı bir dönemde, özellikle linyit madenlerinin verimli biçimde işletilmesi zorunluluğu gündeme gelmektedir. Geçmişte, linyit yataklarının bulunmasından sonra, bu yatakların yakınında kurulan termik santrallerin işletilmesi de linyit üretimine bağlıdır. Oysa, devletçe işletilen linyit yatakların çevresindeki özel işletmelerin üretimine ve onun belirlendiği fiyatlara bel bağlayarak elektrik santrallerini düzenli bir biçimde çalıştırmanın mümkün olmadığını uygulamalar göstermiştir.

Aynı uygulamalar, özel sektöre, iyi işletmeler bile madenlerin iyi bir vurgun alanı olduğuna öngörülmüştür. Vurgunun artarak sürdürülmesi için "millî menfaatlere uygun" bir yasa hazırlanmaktadır. Dönen tekerden çıkarılan çoğamın yassa.

1980 programında devalüasyon var:

Demirel'e dışardan destek: IMF

Uluslararası Para Fonu heyeti yine Türkiye'de. Kasım'ın ilk haftası içinde olağan ziyaretini yapması beklenen Heyet, 14 Ekim seçimlerinin ortaya çıkardığı hükümet değişikliği nedeniyle ziyaretini üç hafta kadar erteledi. Fon heyetinin, yetkililerle yaptıkları görüşmelerin "pürüzsüz" geçtiği yolunda haberler yer aldı basında.

Türkiye'nin Temmuz ayından Ekim sonuna kadar olan dönemde uyguladığı politikaları gözden geçirmek ve "Stand-by" düzenlemesinde açılması öngörülen 78 milyon dolarlık ikinci kredi dilimine ilişkin dayatmalarını açıklamak üzere Türkiye'de bulunan Heyet'in pürüz çıkarmasına şimdilik bir neden yoktu. Her ne kadar Demirel'in ağzından muhalefetleyen bazı "çatlak" sesler çıkmışsa da, iktidardaki tutumu daha açık ve güven vericiydi.

Programında Uluslararası Para Fonu ile ilişkilerin sürdürüleceğini açıklayan MHP destekli AP Hükümetine "teveccühünüz" demeye gelen heyetin pürüz çıkartmaması için bir başka neden daha bulunmaktadır:

Batılı ülkelerle İran arasındaki gerginliğin çok arttığı bir dönemde Türkiye'ye karşı daha esnek davranılması gerektiği görüşü ağır basmaktadır. Oysa, bundan çok değil, beş ay kadar önce Batının ünlü banker dergilerinden birinde, Demirel'in yeniden iktidara gelme olasılığının arttığına dikkat çekilerek, bu sözümlerine "yeni bir engel" olarak nitelendirilmektedir.

Demirel'i "Türkiye'yi bugünkü duruma getirmekle" suçlayan ve "Hükümete gelirse herşeye yeniden başlarız" diyen uluslararası finans kuruluşları şimdi sırayla Demirel'le aynı masada pazarlığa başlamışlardır.

Burada, bir yabancı gazetecinin, muhalefette iken Demirel ile yaptığı röportajın bir bölümünü hatırlamakta yarar vardır:

"Soru: Eğer iktidara geleyseniz DÇM (Döviz Çevrilebilir Mevduat Hesabı) yine sizin mali politikanız olur muydu?"

"Yanıt: Ben devletten devlete

verilen borçları sevmem. Ben bankerlerle ilgilenirim.

"Bankerlerin size borç para vereceklerini sanıyor musunuz?"

"Yanıt: 1978'e kadar herşey yolunda idi. Kimse bize geçerli bir borçlanma politikamız olup olmadığını sormuyordu. Şimdi ki hükümet iktidara, Ecevit Türkiye'ye iflâs etmiştir" dedikten sonra gelmeyi başardı. Bizim sorunumuz sağ veya sol değil, kimin hükümet olacağı sorunudur. Hükümet olduktan sonra, bakanlık

koltuklarını gerçekten o işi yapacak olanlara değil, iktidara gelmelerine yardımcı olanlara dağıttılar..."

"Soru: Yani siz borçlarınızı ödemeye devam edecektiniz ama sırtınızdan bıçaklandınız, öyle mi?"

"Yanıt: Evet, öyle demek istiyorum. Türkiye'nin yılda 1.5 milyar dolara ihtiyacı vardır, bundan sonra herşey düzeldi. Bizim kalkınmamız İran'ından daha iyidir. Türkiye'nin 10 yıl daha yabancı ülkelerden gelecek paraya ihtiyacı olacaktır, bundan sonra herşey düzeldi. Tarihte ilk defa gelişmekte olan bir ülke, gelişmiş bir ülke olacaktır."

1975 yılından sonra sağlanan kısa vadeli borçları zamanında faiziyle birlikte geri alamayan yabancı bankerlerce, bu nedenle ağır bir dille eleştirilen Demirel, iktidardan uzak olduğu dönemde bile emperyalist ülkelere karşı yeşil ışığını sürekli yanık tutmuştur. Bu işbirlikçi tavır, iktidar döneminde "herşeye yeniden başlanması" değil, kalındığı yerden başlanması biçiminde se-meresini vermiştir.

Onarım Yılları

1978'i "ekonomik onarım yı-

lı"(!) ilan eden Ecevit Hükümetinin ardından, bu kez de Demirel iktidarınca 1980 yılı için aynı ifade kullanılmaktadır. Sorunları nasıl çözümleneceklerini çimento ve yağ fiyatlarına yaptıkları zamlarla gösteren yeni Hükümet, IMF heyetiyle görüşmelerini henüz tamamlamıştır. "Bütçe Yasa Tasarısı" esas alınarak 1980 yılı politikaları üzerine yapılan tartışmalarda, IMF heyeti, zeytinyağı fiyatlarının serbest bırakılması ile yağ ve çimento fiyatlarına yapılan zammı, öteden beri istediği "piyasa ekonomisine geçiş" yönünden olumlu karşılamıştır. Bunları, piyasada oluşan karaborsa fiyatlarını "meşru" hale getiren diğer zorunlu tüketim mallarına ve KİT ürünlerine yapılan zamlar izleyecektir.

Bu arada, 1980 yılında yeni bir devalüasyona daha hazırlanılmaktadır. Halen ABD doları karşısında 47 lira 10 kuruş olan TL'nin değerinin yapılacak devalüasyonla 62.5 liraya kadar düşmesi beklenmektedir. Ancak, TL'nin yabancı paralar karşısında gelecek yıl kesin olarak hangi oranda değer kaybedeceği enflasyon oranına bağlıdır. Bilindiği gibi, 1979 yılı başında da fiyat artışlarının yüzde 23.4'de kılması hedeflenirken, yüzde 70'lik bir artış meydana gelmiştir.

Bu yılki enflasyon beklentileri

ise yüzde 33 oranındadır.

Uluslararası Para Fonu, Temmuz-Ekim dönemi için sağladığı 91 milyon dolarlık ilk kredi diliminde dört aylık limitler saptayıp, buna uyulmasını öngörürken, bu kez Merkez Bankası'nın kamu kuruluşlarına sağladığı kredilerin aylık artış tavanlarını belirleme yoluna gitmiştir. Diğer bir deyişle, Kasım-Şubat döneminde, Uluslararası Para Fonu her ay hesap soracaktır Demirel Hükümetinden.

Üç aşığı beş yukarı derken görüşmelerin sonuna gelmiştir. Gübre üzerindeki subsansiyonun kaldırılarak demir-çelik ve petrol ürünleri fiyatlarının artırılmasının beklendiği bu dönemde, memur maaşları dışındaki ücretler olduğu yerde kalmıştır. Demirel asgari ücretin vergi dışı bırakılması yolundaki sözlerini uygulamaya koysa da, IMF'nin dayattığı zamlarla verilenler tekrar geriye alınacak, gerçek net ücretler de artıştan şaşkına düşürülecektir.

"Türkiye'nin 10 yıl daha batılı ülkelerden gelecek paraya ihtiyacı olduğu" tesbitini yapan MHP destekli AP'nin dayatmalarına boyun eğmekten başka çıkar yolu yoktu. AP'nin varlığını nedeni budur.

9 çocuklu Mehmet Can'ın ailesi Belçika'dan sınırdışı edildi



YURUYUŞ'un 237. sayısında "9 Çocuklu Türk Ailesi Çocuk Yılında Sınırdışı Ediliyor" başlıklı bir haber yer almıştı. Haberde, Belçika'da yabancı işçilere karşı düşmanlığın son zamanlarda büyük boyutlara ulaştığı ve hasta olarak üç ay rapor alan ve Türkiye'ye gelen 9 çocuklu Mehmet Can adlı Türkiye'li işçinin çalışma izninin Belçika makamları tarafından iptal edilmek istendiği bildiriliyordu. Belçika'da ilerici ve demokrat güçlerin tüm girişimlerine karşın, Mehmet Can'ın çalışma izni iptal edildi ve Danıştay'a yaptığı başvurunun sonucu alınuncaya kadar ülkede kalma isteği de kabul edilmedi. 9 Çocuklu Mehmet Can ailesi Türkiye'ye basınına ve tüm ilerici kuruluşlara yazılı bir açıklamaya yaptı.

Açıklamada, Mehmet Can'ın Belçika'da 10 yıldan beri çalıştığı ve Belçika'lı patronların onun sırtından kâr elde ettikleri belirtildi. Mehmet Can'ın "turist" işçilikten kurtulup "yasal" işçi olması için, "gizli" olarak çalıştığı maden ocağının patronunun adamı olan tercüman Zeki Ağırer'e para vermek zorunda kaldığı belirtilen açıklamada, bundan sonra madende Mehmet Can'ın hastalanışı ve iki ay raporlu olarak Türkiye'ye hava değişimine gelmesi, daha sonra Türkiye'ye "temelli dönüş yapmış" gibi kabul edilerek çalışma ve oturma izninin Belçika makamları tarafından iptal edilmesi anlatıldı.

Mehmet Can ailesinin açıklamasında, Türkiye'li İşçiler Kültür Merkezi başta olmak üzere, birçok ilerici kuruluşun iki yılı aşkın süredir tüm girişimlerine karşın, Belçika Adalet Bakanlığı'nın sınırdışı kararı verdiği, bu karara Danıştay nezdinde itiraz edildiği, ancak ailenin itiraz sonucu belli olmadan ülkeden çıkarıldığı kaydedildi. Açıklamanın son bölümünde şöyle dendi:

"Bu durum karşısında biz, Türkiye'nin tüm insanlarına, hükümetine, gazetecilerine, siyasi partilerine, milletvekillerine sesleniyoruz: Bu ve buna benzer haksızlıklara göz yumarken, nasıl olup da bizden döviz istiyorsunuz? Utanmıyor musunuz?"

"Biz Can ailesi, Belçika Türkiye'li İşçiler Kültür Merkezi'nin yardımıyla mücadelemize devam edeceğiz. Bunun için icap ederse Strazburg insan hakları mahkemesine başvuracağız."



Portekiz:

Emekçiler eylem birliğini ödüllendirdi

Portekiz'de erken genel seçimler önceki hafta sonunda yapıldı. Seçim sonuçları, bir yandan yüzde 5'lik bir oy artışı ile Portekiz Komünist Partisi'nin önemli bir başarısını ortaya çıkarırken, diğer yandan Avrupa'da sosyal-demokrasinin sağ kanadının en önde gelen temsilcilerinden Sosyalist Parti'nin ağır bir yenilgiye uğradığını ifade ediyordu. Portekiz Komünist Partisi, daha önce yüzde 14 olan oy oranını bu seçimlerde yüzde 19'a çıkardı. Sosyalist Parti'nin geçen seçimlerde yüzde 35 olan oy oranı ise yüzde 27'ye düştü. Öte yandan, üç sağcı partinin oluşturduğu "Demokratik ittifak" adlı gerici blok, seçimlerde iktidar olabilecek çoğunluğu elde etti.

lanmak yolunu seçti. Bunun sonucunu olarak Portekiz yeniden ekonomik ve siyasal bakımdan batılı ülkelere bağımlı bir ülke haline getirildi.

Portekiz Komünist Partisi, 1974'den bu yana ülkede elde edilmiş olan demokratik kazanımların korunması ve yeni kazanımların elde edilmesi için kararlı tutumundan hiç vazgeçmedi. PKP, Soarez hükümetleri dönemlerinde Sosyalist Parti'yi sağcı politikalar uygulamaktan vazgeçirmek için elinden gelen tüm çabayı gösterdi. Gerek Parti'nin kongre kararlarında, gerekse diğer belgelerde Portekiz'deki tüm ilerici güçlerin birliği kararlılıkla savunuldu. Son olarak, seçimlerden önce Ekim ayında dü-

zenlenen bir Ulusal Konferans'ta "demokratik bir zafere" ulaşabilmesi için ilerici güçlerin önünde duran görevler belirlendi. Konferans sonrasında yayınlanan belgede, PKP tüm ilerici güçleri iş ve eylem birliğine çağırarak şöyle diyordu:

"PKP, tüm demokratları ve tüm Portekiz halkını Nisan kararlarının ileriye götürülebilmesi için ortak bir seçim kampanyası yürütmeye çağırır. Gericiğin yenilgiye uğratılması ve demokratik güçlerin zaferinin güvenceye alınması zorunludur. Ancak, demokratik güçlerin sadece çoğunluğu elde etmesi de, yeterli değildir. Asıl, bu güçlerin birbirleriyle anlaşması ve birleşmesi gereklidir."

"PKP, gericiğin yenilgiye uğratılması ve tüm demokratların demokratik zaferinin güvenceye alınması için bugün ve gelecekte ideoloji ya da dini ayrılıklara bakılmaksızın anlaşma, işbirliği ve ortak eylem bağları içinde davranmaya çağırır."

APU - ZAFERE DOĞRU BİR ADIM

PKP Ulusal Konferansı bu yolda somut adımlar atıldığını



da belirtiyor ve sonuç belgesinde bu adımları şöyle anlatıyor:

"PKP ile Demokratik Halk Hareketi/Demokratik Seçim Komisyonu (MDP/CDE) tarafından Cumhuriyet Meclisi seçimi ile oluşturulan Aliança Povo Unido (APU) (Halk Birliği İttifakı) demokratik güçlerin zaferi için önemli bir adımdır. Yerel seçimler sırasında oluşturulan APU'nun bu seçimlerde geliştirilmesi seçim kampanyasını kolaylaştıracaktır. Çünkü APU kavramı ve onun sembolü iki seçimde de aynıdır.

"APU aynı zamanda Portekiz halkının deneyimlerinde ve anti-faşist yüreğinde kökleşen bir birlik hareketini simgelemektedir. Bu hareket, sadece aralarında binlerce katolığın de bulunduğu çok sayıda demokratın oylarını almaya yönelik değil, aynı zamanda sağ partiler tarafından kandırılan, Sosyalist Parti tarafından yenilgiye uğratılan genç kesimleri de ortak tutumda birleşmeye götüren bir harekettir."

PKP Ulusal Konferans belgesinde, ilerici güçlerin birliğini bozmak için girişilebilecek çeşitli provokasyonlara da dikkat çekiliyor ve halk yığınları bunlara karşı uyarılıyor.

"SP, 1976'da tüm demokratları sağları yenilgiye uğratmak için kendisine oy vermeye çağırıldıktan sonra aynı sağıyla birleşti. Gerici bir parti ile bir koalisyon hükümeti kurdu ve diğer gerici partilerle işbirliği yaparak karşı-devrime hizmet etti. Sendikalar hareketi bölmek için, kendisine bağlı san sendikalar kurdu. SP tarafından emekçilerin haklarını ve demokratik kazanımların geri alacak yasa önerileri yapıldı, bunların kabulünde sağcı partilerle işbirliğine gildi. Her zaman PKP ile bir güçbirliğini reddetti."

Belgede daha sonra bazı "aşırı-sol" gruplara verilecek oyların da demokrasi için bir işe yaramayacağı belirtildi. PKP belgesinin sonundaki şu mesaj, Parti'nin seçimlerdeki başarısının anahtarını vermektedir:

"PKP, gericiğin yenilgiye uğratılması ve tüm demokratların demokratik zaferinin güvenceye alınması için bugün ve gelecekte ideoloji ya da dini ayrılıklara bakılmaksızın anlaşma, işbirliği ve ortak eylem bağları içinde davranmaya çağırır."

Bolivya'da sol güçler, yeni bir sınav veriyor

Bolivya'da 16 Kasım günü, o zamana kadar Temsilciler Meclisi Başkanı olan Lidia Guellier Bolivya Devlet Başkanlığı görevine getirildi. Guellier'in devlet başkanlığı görevine gelmesiyle, Albay Natus'un askeri cuntasının kısa süren egemenliği de son bulmuş oldu.

Ordunun orta kademelerine ve parlamentodaki bazı burjuva partilerinin temsilci'ğine dayanarak 1 Kasım'da bir darbe düzenleyen Albay Natus geçen Ağustos'ta uzun çabalardan sonra göreve gelen sivil hükümeti devrerek kendisini devlet başkanı ilan etmişti. Natus'un darbeden sonra sendikalar ve kilise ile gerici bir anlaşma sağlama

çabaları boşa gitti. Parlamento'da Natus'un desteklemedi. Bolivya halkının, işçi sınıfından bazı burjuva çevrelerine dek geniş kesimleri kapsayan direnişi sonunda Albay Natus teslim olmak zorunda kaldı.

Natus'un politik serüvenini sona erdirmeye belirleyici olan ise, güçlü mücadele deneyimine sahip sendika merkezi COB'un yürüttüğü genel grev oldu. Bu kısa dönem, Bolivya halkının askeri yönetime geri dönüşü reddettiğini ve anti-faşist, demokratik mücadelenin sonuçlarını dinamik biçimde korumaya kararı olduğunu kanıtladı.

Bolivya halkı, 1978 yılında General Banzer'in ve izleyicisi

Pereda'nın askeri faşist diktatörlüğü safdışı edilebilmiş ve ülke, Latin Amerika'daki faşist ve gerici rejimler zincirinden çıkarılmıştı. Bu olay, kıtadaki birçok ülkede geniş yankılar uyandırmıştı. Ancak bu gelişme ABD emperyalizmi ve Bolivya'daki gericiğin ifas etmiş olan Banzer diktatörlüğünü sözde "anayasa" bir rejimle değiştirerek, "demokratik görünüm" arında Bolivya büyük burjuvazisinin ve yabancı tekellerin iktidarı istikrarlı hale getirme düşünceleriyle de bağlantı içindeydi. Bu planlar, 1952 yılındaki burjuva demokratik devrimi sırasında adını duyurmuş olan ve o zamandan beri de Washington'un güvendiği bir kişi haline gelen Paz Estenssorro'nun kişiliği ile de yakından bağlantılı idi. Ancak bu kişi, 1979 seçimlerinde UDP (Demokratik Halk Birliği) adayı Siles Zuazo tarafından yenilgiye uğratıldı. UDP içinde Siles Zuazo'nun lideri olduğu sosyal reformist MNRI (Sol Ulusal Devrimci Hareket), hristiyan-demokrat MIR (Devrimci Solcular Hareketi) ve Bolivya Komünist Partisi bulunuyordu. Ne var ki Siles Zuazo'nun devlet başkanı olması sağcı parlamento çoğunluğu tarafından önlendi. UDP de Paz Estenssorro'nun başkan olmasını önleyebildi ve bir denge durumu ortaya çıktı. Bunun üzerine geçici bir başkan atanarak 1980 Mayıs'ında seçime gidilmesi kararlaştırıldı. Askeri darbe ve sonra meydana gelen olaylar biliniyor.

Bolivya'da durum hâlâ gerisin gerisi. Lidia Guellier'in işi oldukça zor. Ancak Bolivya'da BKP önderliğindeki işçi sınıfı ile diğer demokratik güçlerin, elde edilen demokratik kazanımları koruma mücadelesi sürüyor. Kurulması düşünülen geniş bir demokratik cephenin içinde, kuşkusuz bazı askerler de yer alacak. Bolivya ilerici ve demokrat güçleri, ülkede uzun yıllar süren askeri diktatörlüklerin kahtlıklarını temizlemek, ülkenin ekonomik ve toplumsal durumunu iyileştirmek ve demokrasiyi yerleştirmek için ABD emperyalizmi ile ülke içinde onun yandaşları olan büyük burjuva çevrelerine karşı amansız bir kavga veriyorlar.

Bolivya'da durum hâlâ gerisin gerisi. Lidia Guellier'in işi oldukça zor. Ancak Bolivya'da BKP önderliğindeki işçi sınıfı ile diğer demokratik güçlerin, elde edilen demokratik kazanımları koruma mücadelesi sürüyor. Kurulması düşünülen geniş bir demokratik cephenin içinde, kuşkusuz bazı askerler de yer alacak. Bolivya ilerici ve demokrat güçleri, ülkede uzun yıllar süren askeri diktatörlüklerin kahtlıklarını temizlemek, ülkenin ekonomik ve toplumsal durumunu iyileştirmek ve demokrasiyi yerleştirmek için ABD emperyalizmi ile ülke içinde onun yandaşları olan büyük burjuva çevrelerine karşı amansız bir kavga veriyorlar.

5 kitleden haberler

ABD OTOMOBİL SANAYİNDE 40 BİN İŞÇİ İŞTEN ATILDI

Amerika Birleşik Devletleri'nde otomobil sanayinde satışlarda son zamanlarda meydana gelen büyük düşüşler nedeniyle 40 bin işçinin daha işine son verildiği bildirildi. Bu arada ABD'de otomobil üreticisi firmaların üretimlerini de büyük ölçüde düşürdüğü belirtildi. Son zamanlarda ağırlaşan ekonomik kriz nedeniyle pahalılık ve işsizliğe çözüm bulamayan ABD emperyalizmi, bunalımın faturasını da emekçilerin sırtına yükledi. ABD'de otomobil üreticisi üç büyük firmada alınan son işten çıkarma kararları bunun bir göstergesi. Bu firmaların 1979 Ekim ayında yaptıkları otomobil üretiminin ise 1978'e göre yüzde 20 oranında düştüğü kaydediliyor. Otomobil sanayindeki işten çıkarılmaların bundan sonra da sürdürüleceği bildiriliyor.

KATIL KU KLUX KLAN ÜYELERİNİ ABD MAKAMLARI SERBEST BIRAKTI

ABD'nin Kuzey Carolina eyaletinde bir süre önce ilerici sendikaların bir gösterisi sırasında

da topluluğun üzerine ateş açarak beş kişiyi öldüren neo-faşist Ku Klux Klan örgütü üyelerinden dördü ABD makamları tarafından serbest bırakıldı. Kuzey Carolina'da ilerici karşı girişilen katliamın sorumlularından olan dört kişi, katliamın ABD'de ve dünyada doğurduğu büyük tepkiyi yatıştırmak amacıyla gözaltına alınmışlardı. Ancak bu dört faşist katilin serbest bırakılmaları, ABD makamlarının ırkçıları korumasının sürdüğünü gösteriyor. Bilindiği gibi tepkiler üzerine ABD Başkanı Carter ırkçı Ku Klux Klan hakkında soruşturma açılmasını emretmişti. Ancak bu emrin "zevahir kurtarmak" amacıyla verildiği ABD makamlarının son serbest bırakma kararıyla ortaya çıktı.

ŞİLİ'DE FAŞİST CUNTA İŞÇİ TEMSİLCİLERİNİ HAPİSLE TEHDİT EDİYOR

Şili'de faşist Pinochet cuntası işçi temsilcilerini cuntaya karşı tutum takındıkları takdirde uzun süreli hapis cezası vermekle tehdit ediyor. Son olarak Santiago'da "Ulusal Eşgüdüm Komitesi"nin yöneticisi üç sendikacı hakkında dava açıldı. Sendika temsilcilerinin beş yıl hapisle cezalandırılmaları isteniyor. "Ulusal Eşgüdüm Komitesi"nin emekçilerin haklarını korumak için ortak eylem yapmalarından yana tavır aldığı, komite yöneticilerinin bu nedenle hapse atılmak istedikleri haber veriliyor. Öte yandan Şili'de "Compania de Acero del Pasifico" adlı bir döküm firmasının işçileri ücret artışı ve başka talepler öne sürerek bir süre önce başlatmış oldukları direnişi cuntanın tüm baskı ve engellemelerine karşın başarıyla sürdürüyorlar.

ABD'DE DE DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN SAVAŞ

Demokratik haklar için savaş, gericiliğin ağır bastığı bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi emperyalizmin en güçlü kalei olan ABD'de de kızışarak sürüyor. Birleşik Amerika'da ekonomik, toplumsal, siyasal birçok hakları ellerinden alan ve yasaklanan öğretmenlerin direnişleri birbirini izliyor. Bu direnişler, gericiliğin elindeki polis devleti tarafından zaman zaman en sert baskılarla karşılaşıyor. Üte yandan Amerikan okulları sık sık kapatılmak, öğretime ara vermek zorunda kalıyor.

Öğretmenlerin yığınsal direnişleri, ABD'li ilerici gençleri ve öğrencileri de desteğini kazanıyor. Pek çok kentte öğrenciler, öğretmenlerini desteklediklerini dile getiren protestolara onları yanında yer alıyorlar. Yukarıdaki fotoğrafta, Oklahoma City'de, ana-babalarla birlikte öğretmenlerinin istemlerini yerine getirilmesini isteyen öğrencilerin protesto hareketi görülmüştür.



Peru: Yeniden bağımsızlık yolunda

Peru Komünist Partisi'nin VII. Kongresi bir süre önce başkent Lima'da yapıldı. Önemli belgeleri karara bağlayan 600'ü aşkın delegenin yeni bir Parti tüzüğü ve programını da kabul etti. Genel Sekreter Jorge del Prado'nun yeniden aynı göreve getirildiği Kongre, Peru Komünist Partisi'nin uluslararası komünist hareketle birliğini güçlendirdi.

PKP'nun bu en yüksek organının delegeleri önünde, ülkedeki son yıllardaki çekişmeli politik gelişmeyi çözümlenmek ve Peru'lu komünistlerle halk hareketinin önümüzdeki dönemdeki strateji ve taktiklerini belirlemek görevi bulunuyordu.

Latin Amerika'nın bu dördüncü büyük ülkesinde bugün, Parti'nin 1973 Ekim'indeki Kongresi sırasındaki duruma göre tümüyle yeni bir durum bulunuyor. VI. Kongrenin yapıldığı sırada, ülkede "devrimci süreç" olarak adlandırılan derin sosyo-ekonomik biçimlenmeler, antiemperyalist ve antioligarşik bir doğrultuda en yüksek noktasına ulaşmıştı. General Juan Velasco Alvarado'nun liderliğindeki sol askerler grubunun geniş kapsamındaki reform programı bulunuyordu. Bu programla Peru, Latin Amerika halklarının antiemperyalist mücadelesinin ön saflarında yer alıyordu. Radikal tarım reformu, önemli yabancı maden işletmelerinin ulusallaştırılması, geniş kapsamlı balıkçılık sanayinin devletleştirilmesi, yığınsal burjuva hableşme araçlarının kamulaştırılması gibi önlemler, Peru'yu devlet bağımsızlığının ilan edildiği 1821'den bu yana en önemli toplumsal yenileşmeye götürüyordu.

PKP Genel Sekreteri Jorge del Prado, Kongreye sunduğu raporda o zaman ilerici askerlerin bu çizgisinin Peru halkının bu antiemperyalist ve anti-feodal kazanımlarının derinleştirilmesi için Peru'lu komünistler tarafından dinamik biçimde desteklendiğini belirtti. Raporda belirtildiği üzere bu ileri adımlarla burjuva-demokratik devrimin sınırları aşmıştı ve antiemperyalist bir çerçeveye kazanmıştı.

General Velasco Alvarado ile ya-

PERU KOMÜNİST PARTİSİ'NİN VII. KONGRESİ BAŞKENT LİMA'DA YAPILDI. 600'Ü AŞKIN DELEGENİN KATILDIĞI KONGRE ALDIĞI KARARLARLA PERU'LU KOMÜNİSTLER VE HALK HAREKETİNİN ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE İZLENECEK STRATEJİ VE TAKTİK İLE İLGİLİ GÖREVLERİ SAPTADI. KONGRE KARARLARINDA, PERU'LU KOMÜNİSTLERİN ÖNÜNDE BULUNAN EN ÖNEMLİ VE ACIL GÖREVİN İŞÇİ SINIFI İLE DİĞER EMEKÇİLERİN GÜÇLÜ, SAĞLAM BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI OLDUĞU BELİRTİLDİ.

kin çalışma arkadaşlarının 1975 Ağustos'unda iktidardan uzaklaştırılmaları Peru askeri hükümetinin bilesimini temelden değiştirdi. Göreve gelen yeni askeri hükümet emperyalist çevrelerin ve iç gericiliğin baskısı altında ilerici programın uygulanmasını durdurdu ve gerici adımlar atma yoluna girdi. Bu hükümet IMF'nin baskıcı koşullarını kabul etti. Böylece yeni bir ekonomik bunalımın yükü olduğu gibi Peru'lu emekçilerin sırtına yüklendi. Rakamların diliyle de ifade edildiği gibi, temel ihtiyaç maddelerinin fiyatları 1978 yılında yüzde 73,8 oranında arttı. 1979'daki pahalılık oranı yüzde 60 olarak hesaplanıyor. Şu anda Peru'da 5,2 milyonluk çalışan nüfusun yüzde 6'sından fazlası işsiz durumda. Yüzde 52'si ise sadece mevsimlik işlerde çalışıyor. Peru metropollerinde ise sefalet hüküm sürüyor. Büyük kentlerin sokaklarında satıcılık yapanların sayısı ise yüzbinleri buluyor. Gençlik yığılanın en ufak bir meslek sahibi olma şansları bulunmuyor.

Gerçi askeri hükümetin, uluslararası tekelin ve IMF'nin koşullarına teslim olması ülkenin ödemeler dengesini hafifletti ve kapitalizmi hızlandırdı. Ancak bu, ülkenin ve 17 milyon insanının acil çözüm bekleyen sorunlarına hiçbir çözüm getirmedeği gibi, bunları daha da ağırlaştırdı.

Emekçilerin yaşam düzeyinin

gittikçe kötüleşmesi, Peru'da yığınsal mücadelelerde önemli bir yükselmeyi de beraberinde getirdi. PKP Kongre kürsüsünden çok sayıda delegenin, Peru'lu komünistlerin işçi sınıfı ve emekçilerin sınıfsal ve sendikal mücadelelerinde en ön saflarda yer aldıklarını ifade ettiler. Askeri hükümetin tüm çabalarına karşın işçi sınıfı ve emekçilerin mücadele kararlılığı kırılmadı.

Şu anda ülkedeki 30'u sol kanatı olan 40'tan fazla politik parti gelecek seçimlere hazırlanıyorlar. 1978'deki Kurucu Meclis seçimlerinde, ülkedeki her üç seçmenden birinin solda yer aldığı anlaşılmıştı.

Ancak, bugünün en önemli sorunu, sol güçler arasındaki geleneksel parçalanmışlığın aşılabilemesidir. Bu yolda ilk adımlar başarıyla atıldı. PKP'nin VII. Kongresinin açılış toplantısında sekiz sol parti ve örgütün temsilcilerinden oluşan bir delegasyonun yer alması, bunun bir göstergesiydi. Bunun dışında, birçok eylemde de bu yolda somut adımlar atıldı.

Parti Kongresi'ndeki tartışmalar sonunda Peru'lu komünistlerin önündeki en önemli ve acil görevler ortaya çıktı. Bunların en başında işçi sınıfı ile diğer emekçilerin güçlü, sağlam birliğinin sağlanması geliyor. Parti kongresinin kararları, bu yolda önemli katkılarda bulunuyor.

Bir süre önce TV'de Amerikan yapımı bir "bilim kurgu" film gösterilmişti. Filmde, ABD'de nükleer bomba taşıyan bir uçak üstünde "yanlışlıkla" verilen alarm üzerine havalandan uçaklar Moskova üzerine saldırıya geçiyorlardı. Yanlışlığın anlaşılması üzerine ABD Başkanı'nun bu uçakları geri döndürme çabaları sonuç vermiyor ve uçaklar Sovyetler'deki "önceden belirlenmiş" hedeflere doğru yol alıyorlardı. Uçaklardan birinin Moskova üzerine gelmesinin ve Moskova'yı bombalamasının "engellenemez" olduğu anlaşılınca da, ABD'nin "insancıl" başkanı Sovyet Devlet Başkanı'nun ünlü "kırmızı telefon" dan arıyor ve aşağı yukarı şöyle diyor:

".. Sayın Başkan! Bizim nükleer bomba taşıyan bir uçagımız yanlışlıkla havalandırılmış, Moskova'yı bombalamaya geliyor. Bari siz de New-York üzerine bir nükleer bomba atın da ödeşelim. Bu işi fazla büyütmeyelim."

Bilim-Kurgu olduğunu bildiğimiz bir filmde bu tür olayları gülümseyerek izleyebilirsiniz. Söz konusu olan sadece bir "hayal" ürünüdür. "Gerçek yaşamda bu tür şeyler olmaz" diye düşünürsünüz. ABD'den "yanlışlıkla" havalandan ve nükleer bomba taşıyan uçagın Sovyetler Birliği'ne saldırıp Moskova'yı bombalaması ilk anda "düşünülemez" gelir. Ancak, geçtiğimiz ay yaşanan bir olay "Bilim-Kurgu" değildir. Burjuva basın ve yayın organlarının ustahlıkla geçiştirdiği bu olay gerçekten yaşanmıştır ve gerçekten dünyayı bir nükleer savaşın eşğine getirmiştir. Olay şudur:

Artık bilim-kurgu değil

9 Kasım 1979 günü ABD bilgi sayarları bir "yanlışlık" yaparak "kırmızı alarm" vermişlerdi. Bunun üzerine ABD'deki çeşitli hava üslerinden havalandan F-101 ve F-106'ların nükleer tetiği çekmelerine çok kısa bir süre kala yanlışlık anlaşılmış ve dünya bir nükleer savaşın eşğinden dönmüştür. ABD'de havalandan uçakların hedefinin neresi olduğu da açıktır: Sovyetler Birliği! Ancak başlayabilecek bir nükleer savaşın etkilenen kuşkusuz sadece Sovyetler Birliği ve ABD olmayacaktır. Dünyanın birçok büyük kenti nükleer darbe zincirinin içinde yer almaktadır ve bunun anlamı, on milyonlarca insan yaşamının tehdit altında oluşudur.

Tehdit kimden gelmektedir? Batılı emperyalist ülkelerin burjuva basın ve yayın organları, yillardan beri kamuoyunu bir "Doğu tehdidi" ya da daha açik biçimde "Sovyet tehdidi" ile oyalamaktadırlar. ABD'nin ve Batı Avrupa ülkelerinin silah tekelileri, bu "doğu tehdidi" masallarını ardına sığınarak durmadan silah üretmekte, yeni yeni silahlar geliştirmektedirler. Demokratik Alman Profesörü Gerhard Kade'nin "Yüzyılın Yalanı/Doğu Tehdidi" adlı kitabında yer alan bazı tablolar bu konuyu hiç kuşkuyla yer vermeyen biçimde açıklığa kavuşturmuştur. Kitapta verilen bilgilere göre, örneğin ABD'nin 1953'de yaptığı uzun menzilli bombalan SSCB 1959'da gerçekleştirmiştir. ABD 1955'de taktik nükleer silah yapımına başlamış, Sovyetler Birliği 1956'da bu silahların üretimine geçmiştir. Atom denizaltılarının ABD'de ürettiği yıl 1956, SSCB'de ise 1962'dir. Bunun yanısıra sadece 1977 yılında NATO'nun silah harcamaları 123 milyar 459 milyon olurken, Varşova Paktı buna karşılık 71 milyar 700 milyon harcamıştır.

ABD'nin ve Batılı ülkelerin silah harcamalarının fazlağının ve yeni silahların geliştirilmesinde hep önde olmasının yanısıra, 9 Kasım'daki yanlış alarm olayı, emperyalist ülkelerin ellerindeki nükleer silahların artık kontrolden de çıkabileceğini göstermiştir. Emperyalizm yüz milyonlarca insanın yaşamını, kendi silah tekelilerinin kârları uğruna ve dünya üzerinde egemenlik sağlayabilmek için tehlikeye atmaktadır. Çöküş sürecini yaşamakta olan emperyalizm, insanlığı tehdit ederek son kozunu oynamaktadır.

• nail serikoğlu

Bulgar ozanı Vaptsarov'un 70. doğum yılı

O, şarkılarını tamamlamadan önce öldürüldü. O, devrimci, komünist, Parti Merkez Komitesi yardımcısı, mayın-sabotaj merkezi militanı, yüksek bilince sahip yurttaş olarak öldürüldü. Onun için, düşmana ateş açmak ödevi ve öldürülmek tehlikesi bir bütünde birleşmişti. Eylemleri, yalnız kendini adamışlık değil, dayanıklılık yeteneği ve ustalık gerektiren eylemlerdi. Eylemleri, çelik istenc, yığıltilik, kararlılık, yılmazlık ve gerektiği zaman düşmana karşı acımasızlık gerektiren korkunç eylemlerdi. Nikola Vaptsarov, bu niteliklere sahip bir kişiydi. Bundan ötürü öldürdü onu faşizm.

Ozan Nikolay Vaptsarov'un yaşamının trajik sonu, Bulgar gerçekliğinin bu tür tek olayı değildir kuşkusuz. Bulgaristan, Hristo Botev, Peü Yavorov, Dimço Debelyanov, Hristo Yasenov, Sergey Rumantshev ve Geo Milev gibi öldürülmüş ve kurşuna dizilmiş ozanlar ülkesi olarak bilinir. Bazıları göğüslerine sıkılan kurşunlarla, bazıları boyunlarına dolanan iplerle, bazıları da kadehlerine dökülen zehirlerle öldürüldü. Eğitimden, kültürden nasibli olmayan, gerçeği görüp algılaya yeteneğinden yoksun olan burjuva faşist yönetimi halkın tüm hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alma becerikliliği ile böbürlenirken aydınlara karşı hazımsızca davranarak, edebiyat ve sanatın ilerici militanlarına karşı en kaba ve acımasız yöntemler uygulamaktaydı. Ozan, gerçeği dile getirdikçe, diktatörler için dalma tehlikeli bir kişi olmuştur.

Hele yarattığı dizeler büyük bir ülkünün aydınlığında parlıdarsa, ozan, daha da tehlikeli bir kişidir diktatörler için. Nikola Vaptsarov'un uğruna kendini adadığı ülkü ise, diktatörsüz ve sömürsüz bir toplum, her kişinin özgürce çalışabileceği, insanlar arasında kardeşlik ve arkadaşlık ilişkilerinin varolacağı, her insana eşit gelişme olanaklarının sağlanacağı bir toplumdur. Gücü ve yeteneği doruklara ulaştığı bir sırada öldürüldü ozan. Oysa Bulgar şiirine daha nice ölümsüz dizeler kazandırabilirdi!

Nikola Vaptsarov'un öldürülmesi, böylesine genç yaşta öldürülmesi büyük üzüntü kaynağı oldu hepimize. Ama bir tesellimiz de var! Ölüm onu, loş bir odanın yumuşak bir yatağında yatarken, ya da sessizce bir köşede, akşamüstünün alacakaranlığında dalgın dalgın düşünürken bulmadı. O, savaşın ateşleri içinde, birbirini izleyen yıldırımların aydınlattığı gökyüzü altında, acı ve sızlar içindeki Bulgaristan'da şafak doğarken, yiğitçe gerdi göğsünü namullara. Bir tesellimiz de var! Yalnız Bulgaristan'da değil, başka ülkelerde de, dizelerini kanı ile belgeleyecek ozanlara seyrete rastlanır. İnsanın böyle bir adımı atabilmesi için, böyle bir adımı atma kararına varabilmesi için, söyledikleri çok ar ve kutsal, insanlar için çok önemli ve insanlara çok gerekli, öz yaşamından daha önemli ve daha gerekli olmalıdır.

Faşizm yıllarında bu düşünce ve duyguların paylaşarak yaşayan başka Bulgar ozanları da vardı. Nikola Vaptsarov'la aynı yolda yürüten, aynı görüşleri paylaşan, aynı konularda şiirler yazan, aynı motiflerden yararlanan ve hatta sık sık dizelerinin uyak ve ölçüsü kaçışan ozanların sayısı bir değil, iki değildir.

Fakat Bulgar şiirinde Nikola Vaptsarov'dan önce günlük yaşamı bu denli yalnlığıyla şiire dökmüş ve aynı zamanda günlük yaşamı bu denli yüce, insani ve zarif sözlerle şiirin dizelerine dokumuş bir başka ozan yoktur. Nikola Vaptsarov şiir dehasını Olympos tepelerinden indirip tansal varlık tülünü kaldırarak, onu bizlerle birlikte kent ve köyleri dolayan, tarla ve fabrikalarda çalışan, makinelerin gürültüsünü, uçakların uçuştu-

Antifaşist savaşın gönül işçisi

Georgi OGNANOV
Bulgaristan Yazarlar Birliği Üyesi
Eleştirmen

1909 yılında doğan ve 1942 yılında faşistler tarafından kurşuna dizilen büyük Bulgar ozanı Nikola Vaptsarov'un 70. doğum yılı Bulgaristan'da ve bütün dünyada kutlanıyor. Bulgar halkının olduğu kadar bütün halkların da ozanı olan, yaşamını faşizme karşı mücadeleye ve halkların kardeşliğine adanmış Vaptsarov'un 70. doğum yılını kutlamayı, onun yaşamı ve sanatı üzerine Georgi Ognanov tarafından yazılan bir yazıyla sürdürüyoruz. Bu sayımızda ilk bölümü yeralan bu yazının devamını önümüzdeki sayımızda yayınlıyacağız.



sunu dinleyen, bacaların dumanını, benzini kokularını soluyan, yaşamla aralıksız mücadele yürüten ve bizlerle birlikte kurtuluş yolu arayan bir olgu durumuna geçirdi. Dinde bu gibi dönüşümler sapıncı sayılır. Fakat şiirde bu yenilikler, insan ruhunun öğrenilmesine götüren yeni yolların açıklanması olarak değerlendirilir.

Nikola Vaptsarov bu başarılarına bir hamlede ulaşmış elbette. Bulgar şiirinin doruklarına götürün o güçlükler ve aralıksız uğraşlarla dolu yolu geçti yıllar içinde. Yaşam görevini çok erken yaşta kavrayan Nikola Vaptsarov annesinin anlattığı masalları ve Pirin dağına ilişkin yiğitlik efsanelerini dinleye dinleye büyüdü. Bulgar ve Avrupa ozanlarını tekrar tekrar okudu. Şiir yapısının ince-liklerini öğrendi, anadilinin zenginlikleri- neri benimsedi, yazdıklarını karaladı, yenilerini yazdı sonra. Onu Yavorov, sonra Mayakovski ya da yakın ilişkiler kurduğu Radevski, Lamar ve Mladen Isaev gibi Bulgar ozanları çizgisinde şiirler yazdı. Fakat Hristo Botev ve halk türkülerini, şiirinde en derin izleri bıraktı.

Değişik ekol, üslup ve yaklaşımlar deneyen, kâh klasik şiir yapısına göre, kâh halk türkülerine yakınsa göre, kâh da söylev diline göre şiirler yazan Nikola Vaptsarov, başkaları tarafından yaratılmış olan bu biçimlerin hiç birini uzun süre kullanmadı, hiç bir biçimin çerce-velerine kapanıp kalmadı. Hep kendini aradı, kendi sesini, kendi çizgisini, kendi duygularının doğrultusunu aradı. En sonra, "Motor Şarkıları" kitabında ereğine ulaştı. Bu şiir kitabının her dizesinde, kendini arayıp bulan, şiirde kendi doğrultusunu bulan, doğasıyla, tinsel edemleriyle, beğenisi ve inancıyla, görüşleri ve sosyal sorunlara özgü yaklaşımıyla Nikola Vaptsarov var. Bu şiir kitabında, öğrenci, öğretmenleri ve arkadaşlarını gerilerde bırakarak, yıllara, tüm ülke ve halklardan milyonlarca okura doğru yöneildi.

Bu küçük şiir kitabıyla, şiir bir yenilik, bir tazellik kazandı. Bunu, başka tanınmış Bulgar ozanları, daha erken dönemlerde kavramış helki de. Ama onların şiir uğraşlarında bu rastlantısal bir şeydi genellikle. Oysa Nikola Vaptsarov'

un şiirinde bu yenilik başlıca yöndü, bilincil ve aralıksız uğraşmalar, içsel gereksinim ve tutkunun özülüğü ve anlamıydı. Bundan öte, sapmaksızın kendi çizgisine sadık kaldı. Şiiri gelişerek yeni boyutlara ulaştı. Dizelerindeki kişiler yeni yeni içerikle zenginleşti. Dizeleri tam hedefine yöneildi. Kimi zaman bazı uyumsuzluk ve düzgün olmayan akışa rastladyısa da, bunları büyümsemedi. Büyümsemedi, çünkü onun için, herhangi bir yeni uyak veya yeni bir sözcükten dolayı övülme-kense, okurlarına şu dizelerle seslenmek daha önemliydi:

*Fakat yüzyıllık
zehirli pasından
syrılırken evren
ve milyonlar uyanırken,
yüceltirken çevren,
sonrasızlığa yönelişti ölmek,
şarkı kadar ahenkli
ve zevkli bir işti ölmek!*

Ozan, hiç bir hareketiyle belirtmemiş olsa da, eskisi gibi hep öyle sıradan, dürüst, alçakgönüllü bir emekçi kalsa da, tarih karşısındaki sorumluluğunun bilincine varmıştır artık. Güneşin ışıkları, ozanın kişiliğini aydınlatarak, genel edebiyat gerçekliğindeki yerini saptamıştır artık.

Nikola Vaptsarov'un karakteri, ruhsal çizgisi, tinsel erdemleri, sosyal sorunlara yaklaşım açıları, kişisel şiirinde ve türkü ve konuşma diliyle yazılmış dizelerinde de yer bulmuştur. Bu, ozanın sesine, dünya şiirindeki birçok özgün ses arasında belirginlik kazandıran bir özelliktir.

*Bir oğlu vardı ananın,
bir oğlu ki,
güzelidi,
gençti
ve yakışıklıydı.
Fakat erginleşti birgün
ve tuttu Pirin'in yolunu
Pirin'in doruklarına doğru yürüdü.*

Bu dizeler öylesine ciddi ki, bunlarda Bulgar halk türküsüyle benzerlik aramak, olanaksızdır. Halk türküsüne benzeseler de, halk türküsünden değildir bu dizeler. Bulgar halk türkülerinin yapısı böyle değildir. Uyak ve ölçü böyle değildir halk türkülerinde. "Yakaşıklı" ve "erginleşmiş" sözlerine seyrete rastlanır. "Tarih" şiirinde bir dörtlük de gösterelim örnek olarak:

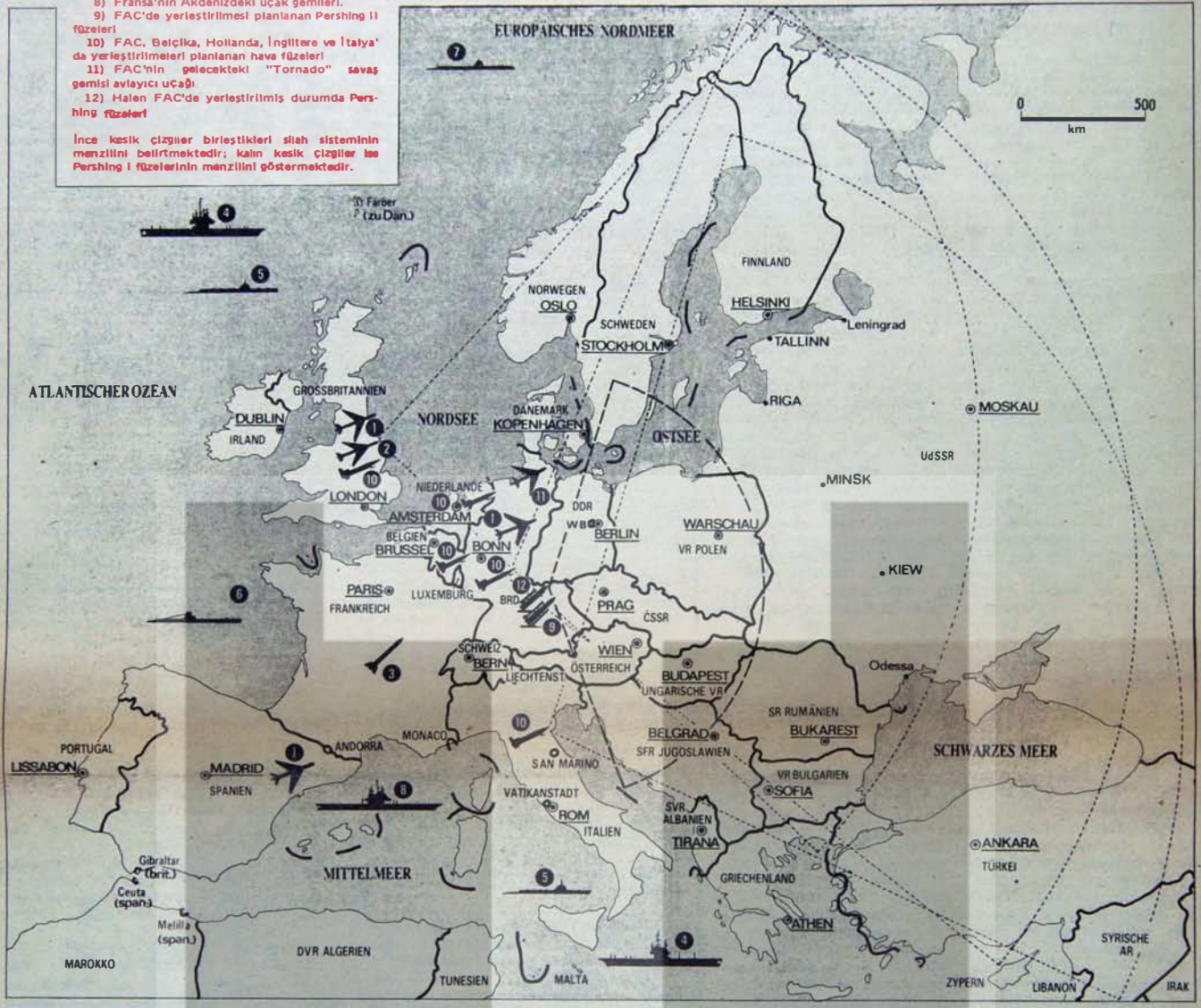
*Çitlerin kenarında geldik dünyaya
Dikenlerin, çalıkların gölgesinde
İsırıp kurumuş dudaklarını
Analarımız yatardı ter içinde.*

Bu şiirinde ozan, koyu ve kara renklerle yarattığı bir görüntüyle gelmekte karşımıza. Daha doğrusu, Nikola Vaptsarov'un halk dili sözlerini modern şiir araçlarıyla dizelerine aktarması sonucu ulaştığı ender bir söz ustalığıyla karşı karşıya kalmaktayız. Şiirin istemleri, yaşamın yalın gerçekleriyle kaynaşmakta bu şiirde. Hiçbir zorlamasız bütünleşmiş bir şiir bu. Sözler, kendiliğinden yerini almış sanki dizelerde. İmelem, kolaylıkla ve alabildiğine genişlikle dökmüş dizelere. Şiirde başından sonuna dek bir doğallık var. Değişik metallerin sesinden oluşan bir müzik var. Üslup yaşamla içiçe bu şiirde. Yetkinlik düzeyine ulaşmış bir ozanın şiiri bu.

Vaptsarov'un antifaşist savaşta yaşamını yitirmesi, onun yaşamı içiçe bir şiir yarattığının da en somut kanıtıdır. Onun şiirinde günümüzün tüm ilercisi, antifaşist hareketlerinin ruhunu bulmak olanaklıdır.

İSTE NATO TEHDİDİ

- 1) ABD'nin FAC, İngiltere ve İspanya'daki "İleri mevzilerde" bulunan avcı uçakları
- 2) İngiltere'nin stratejik bombardıman güçleri
- 3) Fransa'nın stratejik sfahları
- 4) ABD'nin Akdeniz ve Atlantik'teki uçak gemileri
- 5) ABD'nin NATO emrindeki denizaltı füzeleri
- 6) Fransa'nın denizaltı füzeleri
- 7) İngiltere'nin denizaltı füzeleri
- 8) Fransa'nın Akdenizdeki uçak gemileri.
- 9) FAC'de yerleştirilmesi planlanan Pershing II füzeleri
- 10) FAC, Belçika, Hollanda, İngiltere ve İtalya'da yerleştirilmesi planlanan hava füzeleri
- 11) FAC'ın gelecekteki "Tornado" savaş gemisi avlayıcı uçağı
- 12) Halen FAC'de yerleştirilmiş durumda Pershing I füzelerinin menzillini göstermektedir.



Harita ADC'de yayınlanan haftalık "Horizont" dergisinin 1979/49. sayısından alınmıştır.

SBKP MK Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev'in 6 Ocak'ta Berlin'de açıkladığı ADC'ye, 20 bin Sovyet askeri ile 1000 Sovyet tankının, tek tarafı olarak geri çekme programının ilk bölümü geçen hafta gerçekleştirildi. DAC'de bulunan bir tank birliği geri çekildi.

Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma alanındaki gelişimine karşı, NATO'nun Batı Avrupa'ya yerleştirmeyi düşündüğü nükleer başlıklı orta menzilli Pershing II füzeleri konusu ise karar aşamasına ulaştı. NATO Bakanlar Konseyi bu konuyu karara bağlayacak.



SSCB Savunma Bakanı D. Ustinov

Sc. yevyetler Birliği, yine bir süre önce Pershing II'lerin yerleştirilmesinden vazgeçilmesi halinde Sovyetler Birliği'nin Doğu'daki SS-20 tipli füzelerin sayısının azaltılacağını, nükleer ve diğer alanlarda silahlanmanın sınırlandırılması ve silahsızlanma görüşmelerine hazır olduğunu bildirmişti.

Sovyetler Birliği, NATO'nun

ve üye devletlerin Batı Avrupa'da halen yerleşik bulunan nükleer silahlarının Sovyetler Birliği'nin tümünü içine alan menzille sahip olduğunu bildiriyor ve bu açık dengesizlik karşısında, hedef durumundaki sosyalist devletlerin eli kolu bağlı kalamayacağını ifade ediyor. Sovyet APN Ajansı'nın politik gözlem-

cişi Çeporov, bu konuda yaptığı bir yorumda, Sovyetler Birliği'nin askeri cepheleşmenin azaltılması, tarafların eşit güvenliği ilkesinin gözetilmesi koşuluyla silah indirimi görüşmelerine hazır olduğunu belirtti. Sonra, SSCB'nin bu konudaki önerilerine Batı'nın olumsuz yanıt verdiğini bildiriyor ve şöyle diyor: "Washington ve NATO, görüşme masasına bir roket yumruğu atmak, tartışmayı kuvvet kullanarak sürdürmek niyetindedir. Ama SSCB ile kuvvet dilini kullanarak konuşma yeltenişleri he-

nüz hiç kimseye başarı getirmemiştir."

SSCB Dışişleri Bakanı Gromiko da bir süre önce Bonn'a yaptığı resmi ziyaret sırasında, Pershing II'lerin yerleştirilmesi yolundaki bir NATO kararının önümüzdeki SALT II görüşmelerini etkileyeceği, güçleştirileceği ve uzatacağını bildirdi. Gromiko, ayrıca böyle bir karar alınması durumunda Batı Avrupa ülkelerinin SALT III görüşmelerinde ABD tarafından temsil edilmesini ve kendi çıkarlarının korun-

masını ABD'ye terketmek durumunda olacağını söyledi.

Yukarıdaki harita, NATO ve Batı Avrupa ülkelerinin SSCB ile diğer sosyalist ülkeleri hedef alan silah sistemlerini yanıtıyor. Bu harita, emperyalizmin, Pershing II'ler yerleştirmeden bile Avrupa kıtasını nasıl bir gerginlik ortamına getirdiklerini kanıtıyor ve burjuva basın-yayın organlarında her zaman öne sürülen "Doğu tehdidi" yalanının, aslında bir "Batı tehdidi" gerçeği olduğunu ortaya koyuyor.

ABD'nin tüm dünyada 2500 üssü ve yarım milyon askeri bulunuyor

Geçtiğimiz 30 yıl içinde Pentagon ülke dışındaki askeri gücünü önemli ölçüde artırdı. Şu anda ABD'nin yurt dışında 2500'ü aşkın üssü ve 114 ülkedeki askeri bölgelerde yarım milyondan çok askeri bulunuyor.

Senato, Batı Avrupa ülkelerinde bulunan ABD askeri üslerinin iyileştirilmesi ve yenilerinin kurulması için sunulan tasarıların büyük bölümünü kabul etti.

Ortadoğu'da yeni askeri üslerin kurulması

da Pentagon tarafından öngörülmüyor. "New York Times'a göre halen İsrail'in Negev çölünde 100.000 kişilik bir gücü barındırabilecek iki hava üssü bulunuyor. ABD'nin ülke dışında bulunan birliklerinin büyük bir bölümü - yaklaşık 140.000 er ve subay - Uzakdoğu ve Güneydoğu Asya'da yerleştirilmiş durumda. Sadece Japonya'da yaklaşık 200 askeri üs bulunuyor.